

2003

6

XIII

**Výstava
Krásné stroje**

UDÁLOSTI

na VUT v Brně

**S jakým školstvím
vstupujeme do EU?**

Majáles 2003

**Konference EUCEN
na VUT v Brně**

Obsah

- 3 ..... TECHNKA JE VŠUDE**
- 4 ..... KONFERENCE O CELOŽIVOTNÍM VZDĚLÁVÁNÍ NA VUT V BRNĚ**
- 8 ..... VÝSLEDKY PRŮZKUMU UPLATNĚNÍ ABSOLVENTŮ VUT V BRNĚ**
- 11 ... SEMINÁŘ „S JAKÝM VYSOKÝM ŠKOLSTVÍM VSTUPUJEME DO EU?“**
- 12 ... CO SI O TOM MYSLÍTE?**
- 13 ... PRVNÍ PROMOCE ABSOLVENTŮ UNIVERZITY TŘETÍHO VĚKU**
- 14 ... MEZINÁRODNÍ SOUTĚŽNÍ KONFERENCE STUDENT EEICT 2003**
- 15 ... Z POHLEDU KVESTORA: HOSPODAŘENÍ VUT V BRNĚ**
- 16 ... KRÁSNÉ STROJE – DESIGN FSI VUT**
- 18 ... ČESKÉ AKADEMICKÉ HRY V OSTRAVĚ**
- 19 ... RADIOELEKTRONIKA 2003**
- 20 ... VYSOKOŠKOLSKÝ LETECKÝ KLUB**
- 21 ... VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI HISTORIE VUT V BRNĚ – REKTOŘI**
- 22 ... URBANISTICKÉ PRÁCE Z FAKULTY ARCHITEKTURY USPĚLY V SOUTĚŽI**
- 23 ... PŘÍSPĚVEK K VYUŽITÍ OBNOVITELNÝCH ZDROJŮ ENERGIE VE VIETNAMU**
- 24 ... INFORMACE**
- 27 ... DEN SPORTU**
- 28 ... TECHNOLOGICKÝ INKUBÁTOR VUT V BRNĚ**
- 29 ... SPOLEČNOST HERITY A PREZENTACE KULTURNÍHO DĚDICTVÍ**
- 30 ... NOVÉ UČEBNÍ TEXTY A PUBLIKACE**

Technika je všude

Autorem editoriale pro červnové číslo Událostí na VUT v Brně je sochař a malíř Nikos Armutidis. Brněnský rodák, který letos v březnu překročil práh padesátky, studoval na Střední škole uměleckých řemesel v Brně, v letech 1974–1980 absolvoval pražskou Akademii výtvarných umění. Nikos Armutidis, jedna z výrazných osobností současné brněnské umělecké scény, žije a pracuje ve Veverských Knínicích.

Je jasné, že technika je všude okolo nás, a tak je téměř nemožné se jí vyhnout. Já jsem se s ní setkal ve velmi raném věku, mimo jiné, když jsem poprvé objevil sirky. Tajemství užívání sirek mi podhalil bratranec. V jejich okouzlení se nám tehdy společně podařilo podpálit stodolu.

Můj živý zájem o techniku mě přivedl až na strojní průmyslovku. Bohužel nebyl zase až natolik živý, jak bylo pro studium na této škole žádoucí a potřebné, a tak byl přirozeným vyústěním situace můj odchod v pololetí druhého ročníku. Následoval po návštěvě máti, které na dotaz o mých studijních úspěších byla položena přímá a tvrdá otázka: „Paní, vy máte tu odvalu sem ještě vůbec přijít?“

Při mém dalším studiu, tentokrát na SUPŠ v Brně, se mi velmi zamlouvala deskriptivní geometrie. Vyučující architekt nám řekl, že nemusíme rýsovat, že to stačí od ruky, a když to bude správně, tak to najde. Vždy vzal papír, chvíli ho soustředěně studoval a po delší době hledání zakřičel: „Mám to!“ Když jeho nástupce, který byl nezvykle (na tamní poměry) přesný, zadal obdobný úkol, byl po odevzdání našich prací provedením tak konsternován, že začal hystericky pomlouvat „špatné“ oblečení studentů.

Autoškolu jsem si udělal poměrně pozdě, zato zvesela. Moje první autonehoda mě postihla v Olomouci, kde jsem se srazil s policistou, a tím jsem byl tedy také automaticky vinen. V autoservisu, kam jsem jednou přišel s podezřením, že mám „cinklej“ klínový řemen, tomu sice moc nevěřili, ale byla to pravda. Když se mě vedoucí zeptal, jak jsem na to přišel, a já mu řekl, že se mi o tom zdálo, měl zrovna tak prázdný pohled jako kdysi náš učitel deskriptivy.

Vzhledem k neúprosnosti situace jsem byl přinucen začít využívat služeb mobilního telefonu. Zdědil jsem ještě relativně zachovalý stroj po mé dceři a až později jsem zjistil, že to byl z její strany jen krok k získání výkonnějšího mobilu. Když jsem se jí ptal na kvalitu mého stroje, byla ke mně až příliš upřímná a oznámila mi, že telefonu se neříká stroj. A tak teď telefonuji s kanárkově žlutým telefonem a říkám mu mašina.

Ve svářečské škole, kde jsem měl snahu získat spíše svářečský průkaz než si osvojit práci s plamenem, při „profuku“ hořáku vlastními ústy mě konsternovaný instruktor utěšoval, že za dvacet let se to naučím.

Možná tak lopata. Bratr říká, lopatu musíš mít, umět to s ní a vystát frontu na práci.

Počítač dokážu aspoň uzvednout.

Technika je prostě všude.

Nikos Armutidis

Konference o Celoživotním vzdělávání na VUT v Brně

Konference se konala ve dnech 14.–16. 5. 2003 jako jedna ze dvou celoevropských konferencí, které EUCEN (European University Continuing Education Network) každoročně pořádá. Tato konference patřila mezi „jarní“, což znamená, že měla pevně stanoveno téma a víceméně i jednací schéma. Téma bylo „Akreditace studia a kurzů Celoživotního vzdělávání“.

První den jednání byl věnován řešení TRANSFINE (projekt, který financuje EU, řeší vztahy a možnosti vzájemných přechodů mezi obvyklými formami – Formal – univerzitních studií a různými typy a formami CŽV – Informal a Non-formal learning – definice anglických termínů je uvedena v rozhovoru s Pat Davies).

Vlastní jednání konference bylo zahájeno 15. 5. dvěma klíčovými referáty a čtyřmi diskusními semináři. Odpoledne se také konalo valné shromáždění EUCENu, které vždy schvaluje zprávu předsedy, tajemníka a pokladníka a volí členy řídicího výboru EUCENu.

První den byl zakončen přijetím všech účastníků náměstkem primátora ve slavnostních prostorách brněnské radnice a koncertem Vox Iuvenalis v atriu Centra VUT.

Druhý den pokračovalo jednání třetím klíčovým referátem, který se týkal procesu akreditace v české republice. Přednesl jej profesor Sojka, místopředseda Akreditační komise MŠMT. Následoval diskusní kulatý stůl, kde pět významných evropských odborníků odpovídalo na dvě otázky:

- Potřebuje CŽV akreditaci?
- Je vhodné, aby se CŽV zabývaly klasické (výzkumné) univerzity, nebo je vhodnější tento typ vzdělávání ponechat specializovaným institucím?

Závěr konference tvořila večeře s hudebním programem v malebných prostorách zámku v Mikulově.

Odborná úroveň a zájem o zvolené téma

Ústřední téma konference navrhli a prosazovali zástupci VUT v EUCENu. Důvod byl nasnadě: studium formou CŽV je nejen bohubilá vzdělávací činnost, ale též obchod, neboť investorem je zde vždy buď sám jedinec, který touto formou pečuje o svůj kariérní růst, nebo podnik, který vzděláváním svých zaměstnanců buduje svůj „lidský kapitál“. Je přirozené, že v tomto případě se setkáváme vedle ušlechtilých pohnutek také s komerčními zájmy. Akreditace je jedna z velmi účinných zbraní, jak v tomto prostředí stanovit a udržet etické normy.

Zřejmě nejsme sami, kdo cítí naléhavost tohoto problému, protože na konferenci se přihlásilo 112 účastníků (z nichž pouze 11 bylo z ČR). Ve srovnání s minulými konferencemi EUCEN (Chieti, Pécs, Vídeň) je to významně vyšší počet. Velmi nás potěšilo, že ačkoliv ubytování (hotel Continental) bylo doslova „za rohem“, účastníci vytrvali na jednáních a ani poslední den se neuchýlili do „oddechových prostor“ (čehož jsme se jako organizátoři poněkud obávali).

Obsáhlá a zasvěcená byla i diskuse v odpoledních seminářích (bude po zpracování vystavena na stránkách www.eucen.org). Snad nejvýstižněji úspěch konference prokázalo neformální hlasování posluchačů kulatého stolu, ke kterému na závěr jednání vyzval přítomné (asi 90 účastníků) moderátor. Na obě výše položené otázky odpověděla kladně naprostá většina z nich. Některé osobní názory, získané při improvizovaných rozhovorech, jsou rovněž uvedeny v tomto výtisku.

Organizační zajištění a celkový dojem

Příprava konference začala už na podzim roku 2001. Organizační tým se z původních čtyř lidí rozrostl na několik desítek. Hlavní tíhu nesli pracovníci CEVAPO a studenti postgraduálního studia Fakulty podnikatelské. Všichni osvědčili nejen profesní schopnosti, ale též osobní zájem o úspěch a svým vystupováním a jednáním s účastníky důstojně reprezentovali VUT.

Jako člen řídicího výboru EUCENu a koordinátor této konference chci poděkovat všem, kteří přispěli k nespornému úspěchu celé akce. Od r. 1999 jsem se zúčastnil 9 konferencí EUCENu a rád potvrzuji hodnocení, které jsem (a ne sám) vyslechl od

mnoha účastníků v průběhu konference a zejména na závěrečném večeru v Mikulově: brněnská konference patřila k nejlépe připraveným a organizačně zvládnutým podnikům EUCENU za poslední léta (ostatně i na toto téma najdete v tomto čísle několik názorů). Jsem přesvědčen, že uspořádáním této konference VUT po všech stránkách prokázalo své kvality a nespornou příslušnost ke světově uznávaným univerzitám.

Prof. Petr Vavřín, emeritní rektor VUT v Brně

Dva rozhovory s představiteli EUCENU

Prof. Manuel Assunção, prezident EUCENU

 Konference EUCEN se již uskutečnila v mnoha městech Evropy. Jaká jsou kritéria pro výběr země a města konání konference?

Prvním kritériem je samozřejmě skutečnost, že se musí jednat o člena EUCENU, který se uchází o pořadatelství. Tato iniciativa zpravidla vychází z členské organizace, která předloží návrh „Steering Committee“. Kromě toho musíme vzít v potaz další hlediska. Myšlenka pořadatelství nespočívá v pořádání konference v blízkém místě, ale cílem je navštívit tolik zemí a měst, kolik lze. Samozřejmě pouze za předpokladu, že je to možné. Tento rok jsme měli tři konference v jednom regionu: Pecs, Vídeň a Brno. Ale příští bude v Aveiru a poté jedeme do Irska.

Pokud jde o Brno, pozvání od vaší univerzity přišlo před dlouhým časem. Obecně, místo každé konference je vybráno dva, někdy i tři roky dopředu. Rozhodnutí o konání konference EUCENU v Brně padlo před třemi roky.

 Jaký význam má EUCEN pro jihomoravský region?

EUCEN může být univerzitám nápomocen v tom smyslu, že může podporovat a napomáhat zlepšování podmínek pro kontinuální celoživotní vzdělávání. Celoživotní vzdělávání může probíhat na členské univerzitě, což napomůže její pověsti v daném regionu. Účast VUT v Brně na celoživotním vzdělávání

zjistíte pomůže celému jihomoravskému regionu zlepšit podmínky pro ekonomický rozvoj a pomůže samozřejmě také lidem, což je obzvláště důležité. Jednou z jeho myšlenek je i působení na občany, aby lidé byli více spokojeni se svými životy. Jsem toho názoru, že touhou téměř každého člověka je stát se lepším, naučit se více. Jsem si jist, že tímto způsobem napomáháme celému jihomoravskému regionu.

 Co myslíte univerzitním celoživotním vzděláváním?

Definice UCE (University Continuing Education) je různá jak v jednotlivých zemích, tak na univerzitách. EUCEN se snaží pojmut tuto značnou rozdílnost a dosáhnout uceleného zaměření pro veškeré naše aktivity. Proto jsme přijali následující definici univerzitního celoživotního vzdělávání: „UCE je jakákoliv forma vzdělávání, odborná či obecná, znovu započatá s určitým časovým odstupem po souvislém předcházejícím počátečním vzdělávání.“

To může například zahrnovat vzdělávání pro denní dospělé studenty, svobodné vzdělávání dospělých, částečné akademické stupně a diplomy, školení a profesionální kurzy pro osoby přicházející z praxe, rozvoj zaměstnanců, veřejné kurzy a regionální rozvoj za pomoci veřejného a distančního vzdělávání. V otázce definice však nepanuje všeobecná shoda.

 Co můžete říci z pozice prezidenta EUCENU o jeho budoucí perspektivě?

V první řadě je EUCEN důležitý pro regiony a pro lidi, protože přináší zlepšení poznatků, rozvoj osobní kariéry, upřesnění znalostí. To je jedna strana věci. Na druhou stranu je pak EUCEN důležitý pro univerzity, protože univerzity musí rozložit své aktivity mezi počáteční vzdělávání a výzkum, který je samozřejmě hlavní oblastí. Vše je však třeba dát do rovnováhy s postgraduálními programy, ať už krátkodobými či dlouhodobými. To tedy znamená, že předmět akreditace bude částečně stále více a více přítomen v každodenním životě institucí. V neustále vzrůstající míře roste povědomí o skutečnosti, že výuka mimo klasické učební prostory je také nezbytnou součástí a je zapotřebí, aby byla uznávána. Vzhledem k tomu je třeba najít rovnováhu mezi formálním, non-formálním a neformálním vzděláváním.

Dr. Patricia Davies, výkonná tajemnice EUCENU

U: TRANSFINE je zkratka pro transfer mezi formálním, neformálním a non-formálním vzděláváním. Hranice mezi neformálním a non-formálním vzděláváním občas nebývá až tak zřejmá. Můžete vysvětlit tento rozdíl poněkud detailněji?

Hlavní rozdíl spočívá v záměru. Podle definice Evropské komise je formální vzdělávání takové vzdělávání, které probíhá ve vzdělávací instituci k tomu určené a po absolvování vybraného programu získáte danou kvalifikaci – diplom nebo něco podobného.

Non-formální vzdělávání probíhá na pracovišti, nebo možná v dobrovolnické organizaci. Jedná se o takový vzdělávací program, z kterého na konci nezískáte žádnou konkrétní kvalifikaci nebo diplom.

Neformální vzdělávání je vzdělávání, které může probíhat kdekoli a kdykoli. Člověk nemusí nutně něco dělat pro to, aby se vzdělával. Vzdělává se, aniž by to byl jeho primární cíl.

Rozdíl mezi non-formálním a neformálním vzděláváním spočívá v tom, že non-formální vzdělávání je záměr něco nového se naučit, i když se tím nezíská žádná kvalifikace nebo diplom; zatímco u neformálního vzdělávání nemusí tento záměr nutně existovat. Například můžete třeba dobrovolně vypomáhat na ubytovně pro bezdomovce. Vy tuto práci neděláte kvůli tomu, abyste se něčemu naučili. Vám jde o to pomoci lidem bez domova. A při tom se i ledasčemu naučíte.

U: Kdo přišel s původním nápadem na tento projekt?

Původní iniciativa vzešla od Evropské komise. Byla to veřejná výzva a kdokoliv mohl předložit návrh na tento projekt. Několik z nás, kteří jsme v této oblasti pracovali již více let, jsme se rozhodli podat návrh společně.

U: Vidíte nějaký rozdíl mezi zeměmi EU a zeměmi střední a východní Evropy, co se týká akceptace neformálního a non-formálního vzdělávání?

Ne, myslím si, že není možné vyvozovat nějaké všeobecně platné závěry ani v rámci jedné země, natož v rámci několika států. V tomto ohledu jsou všechny země velmi rozdílné a také jsou na jiném stupni vývoje. Nevidím žádnou odlišnost mezi zeměmi západní a východní Evropy.

U: Projekt končí v červenci tohoto roku. Myslíte, že byste mohla shrnout jeho hlavní výsledky a návrhy?

Tato konference je právě příležitostí k tomu dozvědět se něco o těchto výsledcích a návrzích a také vznést k nim poznámky ještě před provedením závěrečných úprav a předáním projektu Komisi.

Malá anketa mezi účastníky konference

První den:

1. Co očekáváte od konference?
2. Co jste se zatím doslechli o České republice?

Sylvie Brochu, Belgie

1. Získat více informací o národních zkušenostech s akreditací a celoživotním vzděláváním v Evropě, především porozumět potenciálu kreditního systému (zejména ECTS), podpořit popularitu celoživotního vzdělávání.
2. Jednou jsem byla v Praze a toto překrásné město plné historie na mě velmi zapůsobilo. Česká republika získala díky Václavu Havlovi brilantní mezinárodní postavení. EU se velmi oboha-

tí jak po kulturní, tak po politické stránce, až přijme Českou republiku mezi své členy.

Claus Nielsen, Holandsko

1. Dozvědět se více o součinnosti učení ve „skutečném světě“ a na univerzitě.
2. Studoval jsem „rozvod“ České a Slovenské republiky – byl jsem tam počátkem devadesátých let a mám velmi rád české pivo. Také vím, že Češi mají vysokou úroveň v závodě motocyklů Speedway.

Druhý den:

1. Jaké máte dojmy z prvního dne konference?
2. Co si myslíte o TRANSFINE?

Ivan Ostrovský, Slovensko

1. Vynikající organizace, stejně jako program.
2. Měl by pokračovat, protože je to velmi užitečné.

Třetí den:

1. Co na Vás dnes udělalo největší dojem?
2. A co jídlo? Co Vám zatím nejvíce chutnalo?

John Storan, Velká Británie

1. Jsem rád, že jsem měl tu čest setkat se s prezidentkou Sítě nástavbového vzdělávání v Jižní Americe (South American Continuing Education Network) paní Mítru Gonzalesovou

a dozvědět se o vývoji nadstavbového vzdělávání v Jižní Americe.

2. Jídlo na této konferenci je vynikající. Zatím mi nejvíce chutnala kachna s knedlíky.

Paakkola Esko, Finsko

1. Aktivita, s jakou se všichni účastníci a diskutovali při General Assembly po tak dlouhém dni. Za druhé, překrásná architektura nádvoří rektorátu.
2. Dezerty po obědě.

Čtvrtý den:

1. Co Vás v Brně překvapilo?
2. V čem vidíte přínos konference EUCEN?

Ellinor Haase, Belgie

1. Vynikající organizace, velmi přátelští lidé a organizační tým.
2. Pozitivní otevřenost i k jiným organizacím, než jsou univerzity.

Aune Valk, Estonsko

1. Mimořádně přátelský organizační tým a kvalita českého jídla. Já si vždy myslel, že Česká republika je spíše zemí pití piva.
2. Skutečně jsem si na konferenci vážil přítomnosti lidí ze světa mimo univerzitu a jejich názorů na témata, o kterých dosud mezi sebou diskutovali pouze zástupci univerzit.

Ulrike Josenhaus, Francie

1. Překvapilo není zrovna to nejlepší slovo. Spíše jsem byla velmi potěšena, že vše bylo tak dobře zorganizováno. Takže bych ráda řekla „merci“ všem, kteří se jménem VUT podíleli na organizaci.
2. Myslím si, že tato konference přišla v pravý čas. Už máme nějaké zkušenosti s APEL, a bylo tedy velmi užitečné porovnávat různé názory a zkušenosti z praxe při vytváření formálních a neformálních sítí.

Redakční tým zpravodaje Conference News

For Summary see page 30.

Výsledky průzkumu uplatnění absolventů VUT v Brně

Absolventi VUT v Brně nemají problémy s uplatněním na trhu práce. Tři čtvrtiny z nich pracují nebo podnikají. Zbylou čtvrtinu tvoří absolventi, kteří dále pokračují ve studiu, vykonávají vojenskou službu nebo jsou na rodičovské dovolené. Nezaměstnanost se v celém vzorku pohybuje na úrovni pouhých 2,5 procenta. Potěšitelná je i skutečnost, že devět z deseti absolventů VUT vyjádřilo velmi vysokou spokojenost se svým aktuálním místem. Také z hlediska výše platu jsou na tom absolventi VUT ve srovnání

V souladu s aktualizací Dlouhodobého záměru VUT v Brně na rok 2003 CEVAPO provedlo průzkum uplatnění absolventů VUT. V jeho rámci byli osloveni absolventi z posledního období, konkrétně z let 1999–2002. Cílem průzkumu uplatnění absolventů bylo získat základní informace o jejich pozici na trhu práce. Průzkum byl realizován ve spolupráci se zkušenými sociology, kteří se podobnými průzkumy dlouhodobě zabývají.

Pro realizaci průzkumu byly stanoveny základní výzkumné otázky:

1. Jak absolventi vstupují na trh práce? – zajímaly nás vstupní zkušenosti absolventů, tedy to, jakým způsobem a jak rychle získávali své první zaměstnání.
2. Jak se absolventi uplatňují na trhu práce? – otázky týkající se jejich aktuální profesní situace a podmínek, za jakých jsou momentálně zaměstnání a nakolik cítí svoji pozici na trhu práce jako silnou a uspokojivou.
3. Jak absolventi zpětně ve vztahu k praxi hodnotí svoji vysokoškolskou přípravu? – cílem bylo zjistit, jak absolventi zpětně hodnotí to, jak koresponduje vysokoškolská příprava s požadavky praxe.
4. Jaké perspektivy dalšího vzdělávání se před absolventy otevírají? – otázky související s potřebami absolventů dále se vzdělávat.

Výzkum byl pojat jako statistické reprezentativní šetření. Návrh a vedení celého výzkumného projektu podléhaly standardním sociologickým postupům kvantitativního výzkumu. Byla nastavena hodnotící kritéria tak, aby bylo možné srovnat výsledky šetření jak s předešlým výzkumem z roku 1999, který zjišťoval uplatnění absolventů z let 1995–1998, tak s obdobným výzkumem uplatnění absolventů, provedeným na Masarykově univerzitě před dvěma roky.

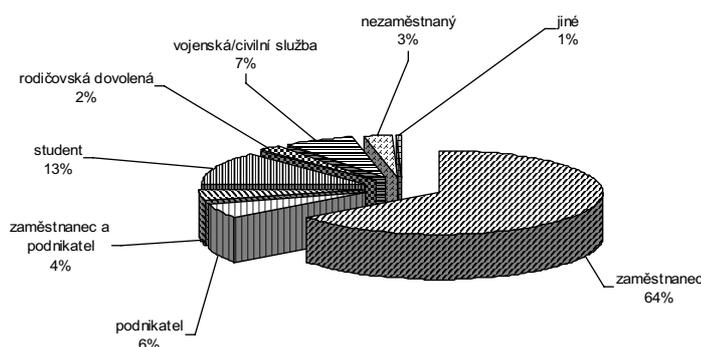
Během měsíce února byli osloveni zástupci všech fakult a vedení VUT s žádostí o vyjádření k obsahu a struktuře dotazníku, který obsahoval 30 otázek. Požádali jsme rovněž o spolupráci CVIS při vytváření výběrového souboru respondentů. Výběr vzorku vycházel z faktické struktury absolventů VUT. Z celového základního souboru 7 323 absolventů v letech 1999–2002 bylo osloveno 5 992 absolventů.

Sběr dat probíhal v březnu formou poštovní ankety a pomocí elektronického dotazníku na webových stránkách CEVAPO, který využilo plných 30 procent dotázaných. Sebráno bylo 3 500 správně vyplněných dotazníků. Faktická návratnost rozeslaných dotazníků činila 60,2 procenta. Podařilo se tedy docílit velmi dobré návratnosti a tím i reprezentativnosti výzkumu.

Shrnutí nejdůležitějších výsledků

Většina absolventů VUT je v zaměstnaneckém poměru. Pracuje nebo podniká celkem 74 procent respondentů. Celkem dosud nepracovalo 26 procent respondentů (vojenská / civilní služba, rodičovská dovolená, nezaměstnaní a absolventi pokračující ve studiu). Nezaměstnaní tvoří pouze 2,5 procenta z celého vzorku. Průměrná doba celkové nezaměstnanosti všech absolventů VUT je 2 měsíce, u aktuálně nezaměstnaných 6,2 měsíce.

Aktuální pracovní status absolventů VUT (n = 3 495)

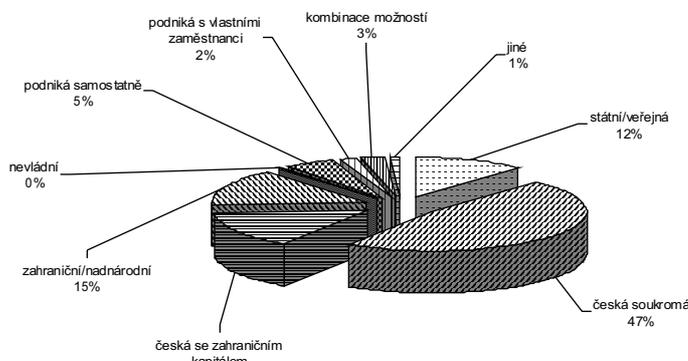

Drtivá většina pracujících absolventů – 84 procent – působí v privátní sféře. Pouze 12 procent respondentů působí ve státní či veřejné sféře. Téměř polovina (46 procent) pracujících absolventů působí v průmyslu, což souvisí s technickým zaměřením školy. Třetina absolventů působí v sektoru služeb – 31 procent. Překvapivě vysoký podíl absolventů (8 procent) nachází uplatnění ve špičkovém sektoru výzkumu a vývoje. Takto se uplatňují především absolventi FIT, FCH a FEKT. Absolventi VUT vyjádřili velmi vysokou spokojenost s aktuálním místem – 89 procent. Pouze 11,8 procent z nich lze považovat za nespokojené.

s celonárodními ukazateli i ostatními vysokými školami dobře. Jejich průměrný hrubý nástupní plat je 13 409 korun (zhruba o 4 tisíce Kč vyšší než nástupní plat absolventa Masarykovy univerzity z výzkumu let 1997–2000) a průměrný stávající příjem je 19 980 Kč (téměř o 5 tisíc Kč více než u absolventa MU). Potvrdil to nejnovější průzkum uplatnění absolventů VUT, jehož výsledky v květnu zveřejnilo Centrum vzdělávání a poradenství (CEVAPO) VUT v Brně.

Firma/organizace, kde absolventi VUT aktuálně pracují (n = 2 829)

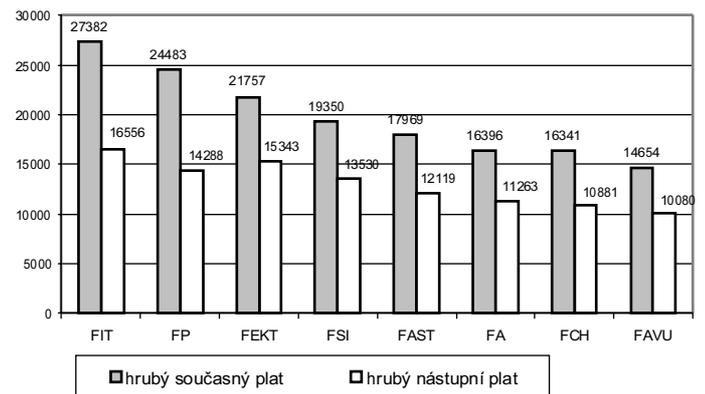

Pětadevadesát procent absolventů nalezne první pracovní místo do 6 měsíců po absolutoriu. Hledání prvního zaměstnání tedy není pro většinu absolventů VUT zvlášť obtížný proces (navíc téměř polovina z nich má místo zajištěno předem – 46,9 procent). Ukázalo se, že doba hledání je významně kratší pro ty, kteří již během studií kvalifikovaně pracovali nebo byli v kontaktu s potenciálním zaměstnavatelem.

Nástupní plat je důležitou proměnnou a zároveň jedním z mála tzv. tvrdých dat vztahující se ke vstupu na trh práce. Průměrný hrubý nástupní plat absolventa VUT činí 13 409 Kč (je zhruba o 4 000 Kč vyšší než hrubý nástupní plat absolventa MU uváděný ve výzkumu z let 1997–2000). Nejlépe placení jsou ab-

solvanti FIT (16 556 Kč), nejhůře absolventi FaVU (10 080 Kč). Významné rozdíly existují také mezi pohlavími – absolventky ženy mají nástupní plat asi o jednu pětinu nižší než absolventi muži. Průměrný stávající příjem respondentů činí 19 980 Kč (FIT 27 382 Kč; FaVU 14 654 Kč).

Nástupní a aktuální platy absolventů podle vystudované fakulty

Bezprostředně po nástupu do praxe pocívuji absolventi VUT nejpálčivěji nedostatečnou jazykovou vybavenost a také nedostatek manažerských dovedností. Dalšími výrazně deficitními oblastmi jsou praktické odborné dovednosti a znalosti, jak se prosazovat na trhu práce. Také v roce 1999 udávali respondenti jako nejproblematictější oblast jazykovou vybavenost. Neadekvátněji na požadavky praxe odpovídá FIT a FP, naopak nej-

Deficitní oblasti při nástupu do praxe (%)	FA	FEKT	FCH	FIT	FP	FAST	FSI	FaVU	celkově
teoretické znalosti	21,4	13,0	22,9	5,1	14,1	18,0	18,1	10,3	16,9
praktické dovednosti	47,1	37,6	30,0	30,5	46,3	55,9	48,1	10,3	46,5
technický software	25,2	10,2	11,4	5,1	16,2	12,8	18,0	27,6	14,5
manažerské dovednosti	57,4	65,9	55,8	66,1	41,3	54,9	52,8	55,6	54,5
řešení problémů	20,6	21,9	21,4	13,6	21,8	29,1	25,0	17,2	24,1
prosazování na trhu práce	56,3	41,4	47,9	39,7	35,9	41,2	42,3	58,6	41,6
komunikační dovednosti	26,2	36,2	26,4	35,6	24,0	27,8	32,2	17,9	30,0
jazykové dovednosti	46,1	58,8	61,7	27,1	44,7	48,0	66,8	50,0	55,2

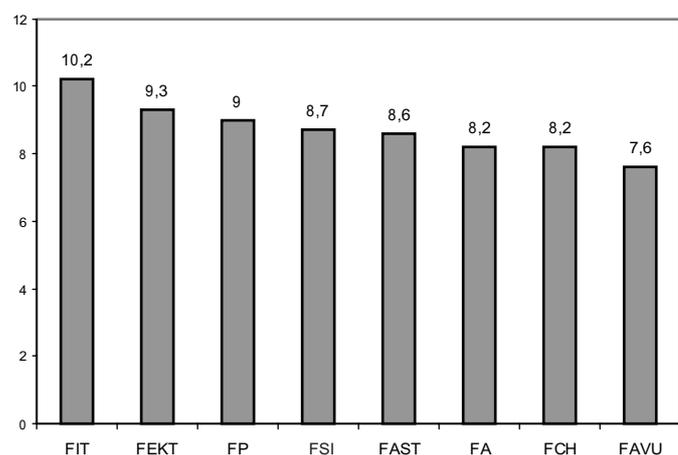

obtížněji se při nástupu do praxe celkově adaptují absolventi FA a FSI.

Většina absolventů (71 procent) jeví zájem o další vzdělávání na VUT. Téměř třetina dokonce studuje nebo má zájem studovat v doktorském programu. Zlepšovat by se absolventi po několika letech praxe potřebovali především v cizích jazycích, dále v praktických odborných dovednostech a v dovednostech komunikačních.

Pro komplexnější uchopení kvality uplatnění absolventů byl vytvořen z vybraných proměnných (využívání kvalifikace, výška platu, spokojenost se zaměstnáním, pocítovaná obtížnost hledání nového místa) „index uplatnění“, který měří některé subjektivní a objektivní charakteristiky. Výrazně nejlépe etablovaní na trhu práce se ukazují absolventi FIT, nejhůře z tohoto srovnání vycházejí absolventi FaVU.

Index uplatnění

Další zajímavé údaje:

- Nejčastější způsoby získání prvního místa jsou osobní nabídka zaměstnavateli (25 %), přímá nabídka od zaměstnavatele (21 %) a inzerát (21 %). Nabídku Úřadu práce využily pouze 4 % dotázaných.
- Většina absolventů (84 %) nachází uplatnění v rámci vystudovaného oboru. 12 procent z nich však na místě, které nevyžaduje vysokoškolskou kvalifikaci.

- Při srovnání dat z roku 1999 se zjistilo, že spokojenost absolventů s aktuálním místem je přibližně stejně vysoká jako při letošním výzkumu.
- Architektky či výtvarnice se platům svých mužských kolegů v průběhu let přibližují, zatímco platy absolventek FP vykazují v průběhu let o třetinu nižší rozdíl.
- Průměrná výše vedlejšího příjmu u těch, kteří jej uvedli, je 6 328 Kč.
- Průměrný hrubý současný plat absolventa VUT je téměř o 5 000 Kč vyšší než hrubý stávající příjem u absolventa MU uváděný ve výzkumu z let 1997–2000.

Závěrem

Realizované výzkumné šetření mezi absolventy VUT lze po organizační i obsahové stránce považovat za velmi úspěšné. Pořídilo se jej udělat ve velmi krátkém čase, s vysokou návratností a reprezentativností. Tento výzkum se také stane solidním základem pro pravidelný longitudinální výzkum našich absolventů, který chce i v budoucnu CEVAPO zajišťovat.

Tím nejdůležitějším na celém výzkumu jsou dosažené výsledky. Lze je hodnotit jako velmi dobré ve srovnání s celonárodními ukazateli a také s výsledky obdobného výzkumu prováděného Masarykovou univerzitou. Výzkumem se potvrdila skutečnost, že naši absolventi se uplatňují na trhu práce bez větších problémů a že je univerzita dokáže kvalitně připravovat pro uplatnění v praxi. Potěšující je dobrý vztah absolventů k jejich alma mater, projevující se zájmem absolventů znovu se účastnit některé z forem vzdělávání na půdě VUT.

Za realizační tým Mgr. Anna Lukáčová

SUMMARY:

The BUT Centre of Education and Counselling has conducted an inquiry to find out about the chances of a BUT graduate finding a good job. The target group was the most recent graduates, that is, those that graduated between 1998 and 2002. The outcomes of the inquiry should provide the basic information about their position in the labour market.

Seminář „S jakým vysokým školstvím vstupujeme do EU?“

Kniha *Real-Time Systems* byla veřejnosti poprvé představena 23. května na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR v Praze za účasti ministryně JUDr. Petry Buzkové.

Vaule Centra VUT v Brně uspořádaly 23. května Brněnské centrum evropských studií a Nakladatelství VUT v Brně VUTIUM společně s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR a Jihomoravským krajem seminář na téma „S jakým vysokým školstvím vstupujeme do EU?“. Na semináři byla PhDr. Alenou Mizerovou a Doc. RNDr. Petrem Dubem, CSc., představena kniha *Real-Time Systems, Reflections on Higher Educations in the Czech Republic, Hungary, Poland and Slovenia*, kterou vydaly Nakladatelství VUTIUM a Center for Higher Education Policy Studies (CHEPS) při University of Twente v Nizozemsku.

V úvodu semináře, kterého se zúčastnili editoři knihy Jon File a Leo Goedegebuure z Nizozemí, koordinátoři projektu Ing. Helena Šebková, CSc., ředitelka CSVŠ Praha, a Ing. Josef Beneš, CSc., ředitel odboru vysokých škol MŠMT, a předseda správní rady BCES Prof. Ing. Emanuel Ondráček, CSc., vystoupil náměstek ministryně školství Doc. RNDr. Petr Kolář, CSc., s přednáškou Strategie proměny českých univerzit.

Kniha *Real-Time Systems* byla veřejnosti poprvé představena týž den dopoledne na Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy ČR v Praze za účasti ministryně JUDr. Petry Buzkové.

Samotná kniha je výsledkem mezinárodního výzkumného programu Centra pro studia vysokoškolské politiky v nizozemském Twente. Jeho součástí v letech 2001–2002 byl i projekt pro kandidátské země EU, do něhož byly vybrány Česká republika, Maďarsko, Polsko a Slovinsko. Za Českou republiku byl projekt realizován na základě smlouvy s MŠMT, které se na řešení podílelo i částečným financováním, zabezpečením pracovníků a některých akcí.

Cílem projektu bylo zpracování porovnání stavu a vývojových trendů vysokého školství ve čtyřech zmíněných kandidátských zemích navzájem i se stavem a vývojovými trendy v zemích EU. Ze všech čtyř srovnávaných zemí byla ČR ve svém vývoji po roce 1990 hodnocena jako nejdynamičtější.

Průběh řešení projektu (při kterém byla ČR velmi aktivní), příprava a vydání knihy i její prezentace dokumentují, že Česká republika do EU vstupuje s uznávaným vysokým školstvím a plnohodnotnými partnerskými vztahy v rámci Evropské unie.

Po přednesení jednotlivých diskusních příspěvků (základní závěry příspěvku, který přednesl Jon File, jsou uvedeny v následujícím článku Události) byla všem účastníkům semináře předána kniha *Real-Time Systems*.

O mezinárodním výzkumném projektu Centra pro studia vysokoškolské politiky i knize *Real-Time Systems* přinesou Události další informace v příštím čísle.

Připravil Igor Maukš, foto Michaela Dvořáková

Seminář „S jakým vysokým školstvím vstupujeme do EU?“ uspořádaly Brněnské centrum evropských studií a Nakladatelství VUTIUM.

Co si o tom myslíte?

Na semináři s názvem „S jakým vysokým školstvím vstupujeme do EU?“, který 23. května v aule Centra VUT v Brně uspořádaly Brněnské centrum evropských studií a Nakladatelství VUT v Brně VUTIUM, byla představena kniha „Real-Time Systems, Reflections on Higher Educations in the Czech Republic, Hungary, Poland and Slovenia“. V čem je kniha, na jejímž titulním listu zaujme sdělení, že významný podíl na vydání má Nakladatelství VUTIUM a pražská tiskárna UNITISK, zajímavá, se Události zeptaly Doc. RNDr. Petra Duba, CSc., PhDr. Aleny Mizerové a Prof. Ing. Emanuela Ondráčka, CSc.

Jon File, Leo Goedegebuure (eds.)
Real-Time Systems, Reflections on Higher
Educations in the Czech Republic, Hungary,
Poland and Slovenia
2003 – 1. vyd. – 246 s., ISBN 80-214-2384-6

Již při prvním pohledu zaujme kniha svým názvem známým z oblasti teorie systémů a informačních technologií. Hned na první straně je uvedena ICT definice systémů v reálném čase. O co v knize jde, je vyjádřeno výtahem z první části Úvodu nazvaného „On the Return from Babylon: A long Voyage around History, Ideology and System Change“. Již tato první čtení nás vedou k poznání, že o vysokém školství posledního desetiletí se v knize uvažuje jako o systému v reálném čase a že jde o reflexe a srovnávání subsystému vysokého školství čtyř bývalých socialistických zemí, nyní zemí na prahu vstupu do EU – Česka, Polska, Maďarska a Slovinska – a subsystému vysokého školství zemí západní Evropy.

Dále nás zaujme první odstavec Úvodu. Uvádíme jej v překladu: „Většina knih a zpráv vydávaných v Centru pro studia vysokoškolské politiky (CHEPS- Center for Higher Education Studies - University of Twente, Enschede, the Netherlands) je výstupem z vlastních výzkumných programů a projektů, nebo výzkumu na zakázku a poradenských činností. Tato kniha je jiná – je to výstup z dialogu.“

V další části najdeme stručné vysvětlení. Čtenář je informován o tom, že kniha je výsledkem čtyřletého výzkumného projektu financovaného dominantně holandskou vládou a částečně ministerstvy uvedených čtyř zemí.

Na pražské a brněnské prezentaci měl ke knize shrnující, hodnotící a inspirující přednášku Jon File. Zde uvedme alespoň několik zásadních závěrů:

1. Nejširší perspektiva:

- Vysokoškolské systémy s hlubokými evropskými kořeny ve čtyřech zmíněných zemích byly po čtyřicet let socialismu velmi oddělené od svých evropských protějšků.
- Po dobu uplynulých téměř patnácti let tyto systémy byly konfrontovány s většinou výzev a úkolů, s nimiž se potýkali jejich evropské kolegové. Tento proces se v uvedených čty-

řech zemích ale odehrával ve zkráceném čase a současně byl provázen specifickými výzvami postsocialistických reforem.

2. Základní změny prostředí a vysokoškolské vzdělávání:

Globální změny

- Globalizace ekonomiky.
- Ekonomika založená na znalostech.
- Informační a komunikační technologie.

Změny národně závislé

- Masově poskytované vysokoškolské vzdělávání.
- Vyšší úroveň diverzifikace systému.
- Změny způsobů vládní koordinace.
- Vyšší stupeň konkurence.
- Menší zdroje než růst a proces diverzifikace (včetně vyššího příspěvku od uživatelů).
- Více účastníků s větším vlivem.

3. Způsob řízení: nové modely koordinace

Na příkladu světly řízené křižovatky a kruhového objezdu byla přiblížena změna řízení od rigidního ke komunikativně-partnerskému.

Ve vztahu k tématu semináře Jon File s hlubokou znalostí českého vysokoškolského systému a jeho vývoje v polistopadovém období jednoznačně konstatoval, že u našeho vysokého školství dnes není řeč o vstupu do EU, protože do EU již plně vstoupilo. Je to také náš názor (viz Události č. 1 z tohoto roku, str. 7), cenné a významné však je, že toto jasné stanovisko zaznělo z úst významného odborníka v oblasti vysokoškolské politiky z Holandska – významné členské země EU.

SUMMARY:

Published by VUTIUM Press and the Centre for Higher Education Policy Studies (CHEPS) at the University of Twente in the Netherlands, the book „Real-Time Systems, Reflections on Higher Educations in the Czech Republic, Hungary, Poland and Slovenia“ was presented at a seminar entitled „With what higher-education system are we entering the EU?“ held by the Brno Centre of European Studies and BUT VUTIUM Press in the great hall of the BUT Centre on 23rd May.

První promoce absolventů Univerzity třetího věku

Na Vysokém učení technickém v Brně se odpoledne 19. května uskutečnila historicky první promoce absolventů Univerzity třetího věku. Na slavnostním shromáždění v aule VUT na Antonínské ulici rektor Prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., předal po úspěšném ukončení studia diplomy 109 absolventům základního kurzu Univerzity třetího věku (U3V).

Rektor v úvodním projevu nejen pogrataloval absolventům U3V k tomu, že prošli úspěšně všemi nástrahami studia, ale vyzdvihl i jejich aktivní vztah k životu. „V současné době, kdy se každých sedm let zdvojnásobuje objem poznatků, je třeba chápat vzdělávání jako celoživotní proces,“ řekl rektor Vrbka.

Za absolventy promluvila Ing. Eva Matoušková: „Jsme rádi, že jsme mohli být přítom. Vždyť nešlo jen o načerpání nových poznatků na skvěle koncipovaných přednáškách špičkových odborníků, ale i o pěstování přátelských vztahů, o společné zájezdy, prostě o to, aby senioři nezůstávali v ústraní. Z tohoto pohledu považujeme připravované otevření 4. nadstavbového ročníku U3V za veliký dar.“

A potom již předstupovali jednotliví absolventi, aby z rukou rektora VUT Prof. Jana Vrbky převzali diplomy o absolvování studia. Na některých z nich bylo vidět dojetí více, na některých méně, ale hrdost a radost vyzařovala ze všech.

Mezi absolventy byla i manželská dvojice Karla a Ivany Čáskových. Události jim položily několik otázek.

U: Co vás přimělo přihlásit se ke studiu na U3V na VUT v Brně?

„Měla jsem možnost částečně sledovat už rozhlasové univerzity pro seniory. Protože jsem profesí technik, možnost studovat na brněnské technice byla lákavá. Počkali jsme si s manželem na otevření a hned do prvního ročníku jsme se přihlásili. Nikdy není pozdě na to, rozšířit si obzor,“ vysvětluje paní Ivana.

U: Bylo výhodné, že jste studovali společně?

„Je vždycky dobré, když mají manželé společný zájem. Mohou si o tom totiž povykládat i doma. Dostávali jsme spoustu písemných materiálů, které jsme společně doma probírali,“ říká pan Karel. „Já myslím, že kdybychom měli chodit každý zvlášť, tak bychom se na to snad ani nedali,“ dodává jeho manželka.

Na slavnostním shromáždění rektor Jan Vrbka předal po úspěšném ukončení studia diplomy 109 absolventům Univerzity třetího věku.

U: Doporučíte studium na U3V svým známým?

„Některým určitě ano. Ale jsou samozřejmě i takoví, kteří zájem nemají nebo jsou jinak vytížení. Ale těm aktivním vřele Univerzitu třetího věku doporučuji. Díky tomu, že nám na VUT přednášeli špičkoví odborníci, dozvěděli jsme se i o posledních novinkách z různých oborů, ke kterým bychom se již jinak dostali jen obtížně nebo spíše vůbec ne. Proto jsme se také přihlásili oba dva i do nástavbového 4. ročníku,“ říká pan Karel.

U: Nebylo studium na U3V těžké?

„Myslím, že ne. Přednášející látku podávali zajímavým a přístupným způsobem,“ tvrdí oba manželé společně.

U: Co uděláte se získanými diplomami?

„Určitě se pochlubíme příbuzným a známým, kteří o to budou mít zájem. A potom diplomy zřejmě přiložíme k sylabům z absolvovaných přednášek. Je jich už celý šanon,“ směje se paní Ivana Čásková.

Igor Maukš, foto Přemysl Janíček

Mezinárodní soutěžní konference STUDENT EEICT 2003

Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií společně s Fakultou informačních technologií VUT v Brně pořádaly 29. května v areálu VUT Pod Palackého vrchem mezinárodní soutěžní konferenci STUDENT EEICT 2003. Zkratka v názvu konference (Electrical Engineering, Information and Communication Technologies) vyjadřuje priority výzkumu a výuky pořádajících fakult. Skutečnost, že se jedná o priority celostátního významu, vyjádřila ministryně školství, mládeže a tělovýchovy JUDr. Petra Buzková převzetím patronátu nad celou akcí.

V rámci soutěže prezentovali studenti bakalářských, magisterských a doktorských studijních programů své odborné projekty. Do soutěže nominovalo celkem 10 univerzit z Německa, Slovenska a Česka 78 studentů – vítězů lokálních soutěží, pořádaných jednotlivými školami.

Soutěž zahájila místopředsedkyně Rady vysokých škol Doc. Ing. Eva Münsterová, CSc., společně s děkanem FIT Prof. Ing. Tomášem Hruškou, CSc., a děkanem FEKT Prof. Ing. Radimírem Vrbou, CSc. Od 11 do 15 hodin probíhaly ústní prezentace a obhajoby soutěžních prací. Práce byly hodnoceny odbornými komisemi, které sestávaly z akademických pracovníků participujících univerzit.

Slavnostního vyhlášení výsledků a předávání cen se kromě výše uvedených osobností zúčastnil prorektor VUT Doc. RNDr.

Do Brna přijelo 78 studentů z deseti univerzit z Německa, ČR a SR.

Mezi 18 vítězi soutěžní konference byla polovina studentů z VUT v Brně.

Miloslav Švec, CSc., a místopředseda česko-slovenské sekce IEEE Prof. Ing. Zbyněk Škvor z FEL ČVUT v Praze. Mezi 18 vítězi bylo 9 studentů VUT v Brně, což svědčí o velmi dobré pozici naší univerzity mezi ostatními univerzitami v našem regionu.

V soutěžní sekci *Electronics* uspěli Martin Kravka, Vlastimil Navrátil, Michal Závišek (všichni FEKT), v sekci *Telecommunications, Cybernetics, Theoretical Electrical Engineering* Lukáš Kopečný (FEKT), v sekci *Power Electrical Engineering, Microelectronics, Technology, Mechatronics* Tomáš Vašíček a Jiří Háze (oba FEKT), v sekci *Information Systems* Lukáš Roman a Stanislav Elbl (FIT) a v sekci *Computer Graphics, Multimedia, Computer Systems, Information Systems* Petr Motlíček (FIT).

Většina účastníků kladně hodnotila možnost vzájemného srovnání úrovně svých studentů s posluchači jiných fakult a vzájemného informování se o tématech, která jsou řešena na jiných školách. Vysoce byla rovněž hodnocena organizace celé konference, kterou pečlivě připravil tým vedený Doc. Ing. Lubomírem Brančíkem, CSc.

V příštím akademickém roce se mezinárodní kolo studentské soutěže přesune na jinou z participujících univerzit. O tom, kdo štafetu převezme, se v současné době jedná.

Doc. Dr. Ing. Zbyněk Raida, proděkan FEKT pro tvůrčí činnost,
foto Ing. Radek Pokorný

Z pohledu kvestora: Hospodaření VUT v Brně

Správní rada i Akademický senát VUT v Brně schválily na začátku května bez připomínek Výroční zprávu o hospodaření VUT v Brně za rok 2002. O hospodaření naší školy v loňském a na začátku roku letošního i dlouhodobějších perspektivách dalšího rozvoje VUT Události hovořily s kvestorem Ing. Jaromírem Pěničikem.

Začátkem května Správní rada i Akademický senát schválily bez připomínek Výroční zprávu o hospodaření VUT v Brně za rok 2002 (text na webových stránkách VUT). Myslím, že hospodaření VUT v loňském roce bylo dobré. Všechny jeho součásti měly vyrovnaný rozpočet a hospodářský výsledek byl rozdělován podle jejich potřeb do FRIMu, fondu odměn a stipendijního fondu. Škole jako celku se podařilo zajistit všechny své potřeby, takže je možno říci, že rok 2002 byl dokonce lepší než dobrý.

Rozpočet pro letošní rok schválil AS 11. března rovněž jako vyrovnaný. Jak potvrzují všechny rozhodující ukazatele za období od ledna do dubna, nedošlo k nějakému výraznějšímu problému v hospodaření nebo v čerpání neinvestičních prostředků na VUT jako celku i v jeho jednotlivých součástech. Ve mzdách se bez potíží daří pokrývat zvýšení tarifů a předpoklady, ze kterých se pro tuto oblast pro letošní rok vycházelo, vývoj prvních čtyř měsíců potvrdil. Příznivý vývin se zatím týká i financování ostatních věcí, které se hradí z neinvestičních prostředků.

Složitější je situace v oblasti investic, která je negativně ovlivněna uplatňováním vyhlášky č. 504/2002 Sb. Podle jejího znění totiž nemůže být odepisován zakoupený dlouhodobý majetek, který byl pořízen z účelových dotací. Důsledkem je poměrně velký finanční propad – na VUT zhruba 30 milionů korun. Chtěl bych zdůraznit, že těch 30 milionů korun sice v našem rozpočtu máme, ale v neinvestiční kapitole, a nemůžeme s nimi proto financovat investiční akce. Poměrně závažný problém, který se týká všech veřejných vysokých škol v České republice, je řešen na úrovni ministerstev školství a financí. Nezbyvá nám než doufat, že bude vyřešen ještě do konce prázdnin nejen pro letošní, ale i pro roky další. Pokud k tomu nedojde, bude muset VUT přijmout taková ekonomická opatření, která umožní třicetimilionový propad dotovat, abychom mohli financovat potřebné stavební a strojní investice.

Dalším, bohužel již chronickým problémem je uvolňování schválených investičních prostředků (z fondu rozvoje vysokých škol, z transformačních a rozvojových programů), které trvají vinou byrokratického přístupu ministerstev školství a financí neúměrně dlouho. Na začátku roku je nám sice oznámeno, že máme prostředky přiděleny, ale ještě do konce května nepřišlo rozhodnutí a registrace, a tím samozřejmě ani peníze do České spořitelny. Takový dlouhý časový posun velmi komplikuje plá-

nování a realizaci investičních akcí. Tento stav, se kterým se potýkají i ostatní vysoké školy, se opakuje každý rok. Na VUT se jedná o finanční objem 60 až 70 milionů korun.

Za zmínku určitě stojí, že v květnu byla zpracována aktualizace Programu reprodukce majetku VUT v Brně na roky 2003–2007. V roce 2004 navrhujeme zahájení akce Rekonstrukce a dostavba areálu Božetěchova pro Fakultu informačních technologií v objemu přes půl miliardy korun. Na rok 2006 byla předsunuta dostavba části objektu Fakulty elektrotechniky a komunikačních technologií v areálu Pod Palackého vrchem. Dalšími připravovanými akcemi budou opláštění budovy A1, zateplení objektů C1, C2 a C3, řešení dislokace Fakulty architektury a Fakulty výtvarných umění a dokončení části sportovního areálu PPV. Probíhá výstavba Integrovaného objektu, která bude dokončena příští rok. Realizace nových staveb samozřejmě závisí na bilanci a disponibilních prostředcích státního rozpočtu. Do programu byla nově zařazena rekonstrukce objektu kolejí A06 PPV, která by již příští rok měla přinést zvýšení kapacity o 146 nových lůžek a zvýšení kapacity stravování, pokud bude Investiční záměr předložený MŠMT schválen.

Ještě letos by měly být zahájeny i investiční akce města Brna: rozšíření ulice Kolejní, prodloužení tramvajové linky č. 13 k Fakultě chemické a výstavba mimoúrovňové křižovatky Hradecká–Purkyňova.

Myslím, že Vysoké učení technické v Brně v loňském i na začátku letošního roku hospodařilo dobře a že jeho ekonomika prokázala trvale zvyšující se trend. Dokládá to ostatně i neustálý a dostatečně zřetelný rozvoj naší školy. Jsem přesvědčen, že tento pozitivní vývoj bude pokračovat i v příštích letech. Připravovaný nový systém financování veřejných vysokých škol s vyšším zaměřením na jejich kvalitu může být VUT v tomto směru jen ku prospěchu.

Připravil Igor Maukš

Krásné stroje – design FSI VUT

Deset let výuky průmyslového designu na Ústavu konstruování Fakulty strojního inženýrství VUT v Brně připomíná výstava Krásné stroje – Design FSI VUT, otevřená do 29. června 2003 v Design centru České republiky v Brně na Radnické 2 (denně 10.00–18.00, vstup volný). Výstava je pořádána pod záštitou děkana FSI Prof. Ing. Josefa Vačkáře, CSc.

Na vernisáži výstavy Krásné stroje se setkali pedagogové, studenti, absolventi i řada známých designérů.

Na vernisáži 12. 5. promluvili kromě profesora Josefa Vačkáře ředitel DC ČR designér Karel Kobosil a rektor VUT Prof. Jan Vrbka. Všichni s uznáním hovořili o výsledcích, kterých průmyslový design na FSI za krátkou dobu dosáhl. S pozdravem se připojil i děkan Fakulty umění Technické univerzity Košice Doc. Jaroslav Jarema, který předal vedoucímu Odboru PD Doc. Janu Rajlichovi pamětní plaketu TU Košice a jako připomínku dlouhodobých kontaktů kopii dohody o spolupráci při výuce designu mezi rektory košické a brněnské techniky z roku 1982(!). Na vernisáži zahráli vlastní skladby hudebníci z JAMU (Ensemble Marian). Účastníci – pedagogové, studenti, absolventi, řada známých designérů a také například i jeden z protagonistů výuky designu na VUT v 80. letech Prof. Zdeněk Denk – si připili dobrým vínem ze Starovic u Hustopečí...

Výstava Krásné stroje představuje design od semestrálních prací po diplomové. Výkresy – počítačové vizualizace a 68 modelů automobilů, obráběcích strojů, spotřební elektroniky atd. (tyto počty se od 11. června změní, neboť přibude 14 diplomových projektů, které budou posluchači obhajovat přímo v Design centru). Bohatý doprovodný program tvoří permanentní studentský workshop a o útercích vždy v 16.30 přednášky zajímavých osobností designu. Přednášel již např. děkan pro design a produkt-management University of Applied Sciences and Technologies ze Salzburgu Prof. Mag. Günther Grall, nedávni absolventi designu z FSI VUT ze sdružení „FaktUmDesign“, děkan Doc. J. Jarema z Košic; 10. 6. vystoupí ak. soch. Peter Lehocký, vedoucí Katedry designu z Fakulty architektury STU Bratislava, 17. 6. má být přednáška designérů o designu Škoda-Auto, kde působí také několik absolventů designu z FSI VUT.

V obsažném Almanachu – katalogu, který Odbor PD k výročí připravil – se dočteme i o historii výuky designu v Brně. Jsou zde připomenuty začátky v legendární zlínské Bařovské Škole umění (1939–1944) – průlomové spojení techniky a umění v osobě profesora Vincence Makovského a jeho žáka Zdeňka Kováře. (Makovský po válce působil jako profesor sochařiny mj. na pozemním stavitelství a architektuře brněnské techniky.) V Brně se design vyučoval na Škole uměleckých řemesel (od 1924). Šlo o užité umění a umělecká řemesla, která se dnes označují jako design, ale v pravém slova smyslu průmyslový design začal na ŠUR vyučovat až Petr Svítíl r. 1986. Mezitím na Slovensku v 70. letech Prof. J. Dirhan (absolvent brněnského VUT) zaváděl design na strojní fakultě VŠT v Košicích. Vyučovali tam mj. brněnští architekti Miroslav Gilwann a Mojmír Čevela a to vedlo ke zmíněné spolupráci při výuce designu. Některé kurzy se odehrávaly na Fakultě architektury VUT v Brně, kde od r. 1981 také probíhala informativní výuka designu (Zd. Denk) i pro vlastní posluchače. Specializaci „Průmyslový design-management“ zahrnuje do programu Strojní fakulta VUT v Brně díky Čevelovi a spolupracovníkům v letech 1986–1992.

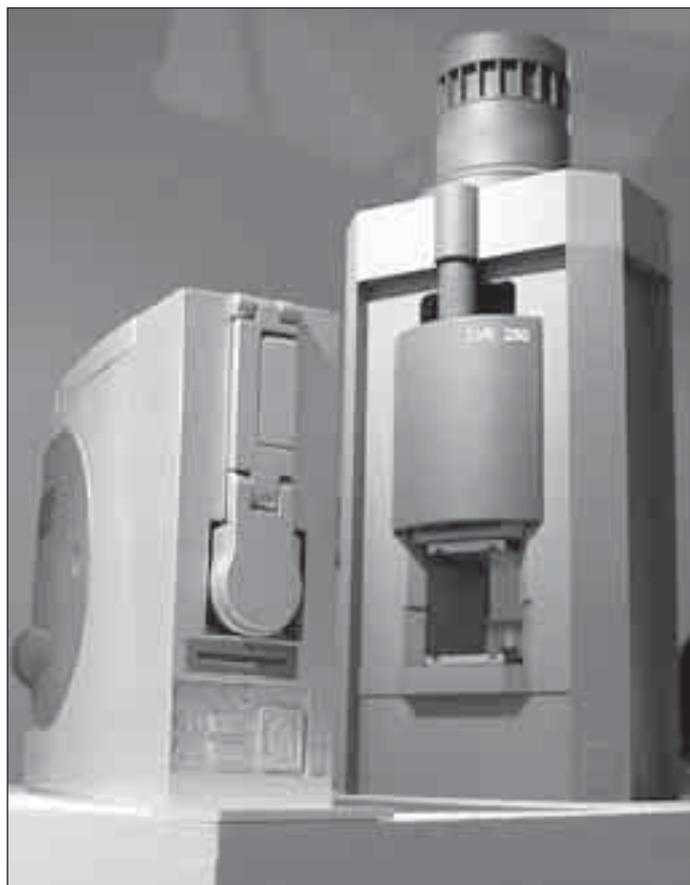
Na počátku 90. let bylo zavedení plnohodnotného školení designu v Brně velmi žádoucí. Vedení strojní fakulty (děkan Jaromír Slavík) v r. 1991 podpořilo vznik Odboru PD, který založil a do r. 1996 vedl architekt M. Klíma. Na první talentové zkoušky r. 1993 se přihlásilo přes 200 zájemců a řádné pětileté

studium designu bylo úspěšně zahájeno... Současně však byly velmi rychle úspěšné snahy o zavedení designu také na nové Fakultě výtvarných umění (1994). A tak na FSI již další ročník designu nebyl otevřen. Trvalo dva roky, než design mohl, i když v poněkud okleštěné podobě, na FSI pokračovat... Kolektiv vyučujících si byl vědom významu výuky designu právě na strojní fakultě a díky zaujetí jak pedagogů, tak studentů se design na FSI vyrovnal uměleckým školám designu a v technických aspektech je dokonce překonává. Studenti získali již 16 cen Dobrý a Vynikající design v soutěžích Nejlepší výrobek roku pořádaných DC ČR a uplatňují se v různých sférách ekonomiky, zejména v průmyslu, konstrukčních a grafických studiích, marketingových funkcích a mají předpoklady i pro manažerskou,

Diplomové práce studentů 5. ročníků z let 1998–2001. Práce Jaromíra Čecha, Viktora Šašinky, Miroslava Jaskmanického a Petra Veverky.

Mobilní prezentační soustava Jaroslava Nachtigalla (Cena vynikající design 2003) a vřetenový lis Martina Hlaváčka.

pedagogickou a vědeckou práci (přehled o tom podává Almanach). Specializaci „průmyslový design ve strojírenství“ dokončilo již přes sedmdesát absolventů a v současnosti ve 2.–5. ročníku studuje na šedesát studentů.

Design na FSI VUT má za cíl nejen vlastní výchovu designérů, která je založena na rovnocennosti výtvarného i technického pohledu na design, ale i na humanizaci technického prostředí fakulty a je také jedním z kamének přispívajících k označení Brna jako města designu. Design, stručně řečeno, je ustálený soubor znalostí a názorů, jak co má fungovat a jak co má vypadat. Design je umění 21. století. Nejen o tom hovoří výstava Krásné stroje – Design FSI VUT.

Doc. Ing. arch. Jan Rajlich,
vedoucí Odboru průmyslového designu ÚK FSI VUT v Brně

SUMMARY:

The BEAUTIFUL MACHINES - BUT FME DESIGN exhibition opened at the Design Centre of the Czech Republic at Radnická 2 until 29th June 2003 should remind its visitors of the ten years of teaching of industrial design at the Design Institute of the Faculty of Mechanical Engineering. Opened daily from 10 am to 6 pm (entrance free), the exhibition is organised under the auspices of Ing. Josef Vačkář, CSc., Dean of the Faculty of Mechanical Engineering.

České akademické hry v Ostravě

Týdenní boje vysokoškoláků na II. ročníku Českých akademických her v Ostravě provázelo krásné počasí, vynikající výkony a dokonalá studentská atmosféra. Ve sportovních zařízeních Vysoké školy báňské – Technické univerzity a Ostravské univerzity, která jim můžeme jenom závidět, se neztratila ani 120členná výprava studentů Vysokého učení technického v Brně. Ziskem 10 zlatých, 9 stříbrných a 12 bronzových medailí nakonec VUT získalo v hodnocení vysokých škol páté místo.

Do Ostravy na České akademické hry přijelo 1 775 studentů, kteří soutěžili ve 24 sportovních odvětvích. „Máme radost, že byli v Ostravě spokojeni. Byla to oslava vysokoškolského sportu v příjemné atmosféře. Medaile mohli získat samozřejmě jen ti nejlepší, ale pěkné dojmy si určitě odvázejí všichni,“ řekl předseda organizačního výboru PaedDr. Aleš Hrab.

Je dobré si připomenout, že myšlenka na pořádání Českých akademických her, které by navázaly na tradici bývalých Univerziád, vznikla na VUT v Brně. VUT v Brně rovněž v loňském roce úspěšně uspořádalo jejich premiérový ročník.

PaedDr. Jaroslav BOGDÁLEK, ředitel CESA VUT v Brně

SUMMARY:

The weeklong encounters of university students at the 2nd Czech Academic Games in Ostrava were accompanied by a lovely weather, excellent performances, and a perfect student atmosphere. On the much enviable sports grounds and facilities of VSB – Technical University of Ostrava, the group of 120 BUT students was by no means lost. Winning 10 gold, 9 silver, and 12 bronze medals, the BUT team ended up fifth in the university competition.

Medailové výsledky studentů VUT v Brně na Akademickém mistrovství ČR v Ostravě:

Příjmení Jméno	Fakulta	Sport	Umístění
Feldová Iva	FAST	Judo, do 68 kg	1. místo
Bezunk Antonín	FSI	Judo, do 81 kg	1. místo
Fildán Roman	FAST	Karate, Kata	1. místo
Věchet Stanislav	FSI	Karate, Kata team	1. místo s
Hanzl Jaroslav	FAST	Karate, Kata team	1. místo s
Stará Zdeňka	FCH	Orientační běh, D 21, zkrácená trať	1. místo
Stará Zdeňka	FCH	Orientační běh, D 21, klasika	1. místo
Chmela Lukáš	FSI	Šerm, fleret	1. místo
Vojtková Blanka	FCH	Šipky, dvojice, ženy	1. místo
Odehnal Martin	FEKT	Veslařský trenážér, do 75 kg	1. místo
Janečková Hana	FSI	Tenis, čtyřhra ženy	1. místo
Meitnerová Jitka	FAST	Judo, do 72 kg	2. místo
Kočnar Antonín	FEKT	Judo, do 73 kg	2. místo
Šindelka Martin	FEKT	Judo, do 100 kg	2. místo
Prokop Václav	FEKT	Judo, kategorie BRH	2. místo
Věchet Stanislav	FSI	Karate, Kata	2. místo
Wertheimerová Petra	FAST	Moderní gymnastika, jednotlivci, kat. 2	2. místo
Zvěřina Petr	FAST	Orientační běh, H 21, zkrácená trať	2. místo
Zvěřina Petr	FAST	Orientační běh, H 21, klasika	2. místo
Šoustková Marie	FSI	Šipky, jednotlivci, ženy	2. místo
Špéra Zdeněk	FEKT	Judo, do 66 kg	3. místo
Daňková Pavla	FAST	Judo, do 61 kg	3. místo
Krajča Karel	FSI	Judo, do 90 kg	3. místo
Schottl Robert	FSI	Judo, do 90 kg	3. místo
Prokop Václav	FEKT	Judo, do 100 kg	3. místo
Hanzl Jaroslav	FAST	Karate, Kata	3. místo
Kučera David	FAST	Karate, Kumite, do 68 kg	3. místo
Křístková Veronika	FA	Orientační běh, D 20, zkrácená trať	3. místo
Křístková Veronika	FA	Orientační běh, D 20, klasika	3. místo
Henek Vladan	FAST	Orientační běh, H 21, klasika	3. místo
Steinbauer Vojtěch	FAST	Plavání, 4 x 50 m volný způsob	3. místo s
Kusý Vladimír	FEKT		
Bořuta Richard	FAST		
Axman Mojmir	FSI		
Steinbauer Vojtěch	FAST	Plavání, 50 m volný způsob	3. místo
Heinclová Adéla	FAST	Stolní tenis, čtyřhra ženy	3. místo

Radioelektronika 2003

Ve dnech 6. a 7. května 2003 se na VUT v Brně uskutečnil již 13. ročník mezinárodní česko-slovenské vědecké konference RADIOELEKTRONIKA 2003. Pořadatelem této tradiční akce byla Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií VUT v Brně, konkrétně její Ústav radioelektroniky.

V organizování konference se od roku 1997 periodicky střídají partnerská katedra rádioelektroniky FEI STU v Bratislavě a Ústav radioelektroniky FEKT VUT v Brně. Konference je garantována česko-slovenskou Společností pro radioelektronické inženýrství, Česko-slovenskou sekcí IEEE a její MTT/AP/ED Chapter, Českým centrem a Slovenským centrem IEE a národními výbory URSI ČR a SR. Konference včetně sborníku je od roku 1996 zařazena do světové publikační databáze INSPEC.

V rámci letošního ročníku konference RADIOELEKTRONIKA 2003 bylo – kromě čtyř úvodních vyžádaných referátů z oblasti mobilních komunikací – předneseno celkem 82 příspěvků ve čtyřech odborných sekcích:

- Electronic Circuits and Systems
- Signal Processing and its Applications
- Electromagnetic Waves, Antennas, Microwaves and Optoelectronics
- Education in Radio Electronics

Dalších 48 příspěvků bylo prezentováno ve společné posterové sekci. Konference se zúčastnilo přes 120 autorů z České republiky, Slovenska, Polska, Maďarska, Bulharska, Ruska a Německa. Potěšitelná byla vysoká účast doktorandů a mladých vědeckých pracovníků z vysokých škol a ústavů Akademie věd,

Prezentace v sekci.

Výstava přístrojů a odborné literatury.

pro něž konference představuje jedinečnou příležitost navázat odborné kontakty s kolegy z jiných pracovišť a současně možnost prezentovat i konfrontovat výsledky své tvůrčí práce.

Konference byla doplněna výstavou elektronických přístrojů, součástek a zařízení z oblasti radioelektroniky. Své výrobky a zboží zde prezentovaly pražské firmy TransTech Electronic a H Test, brněnské firmy TR Instruments a AVi servis, DICOM z Uherského Hradiště a Testovací technika z Poděbrad. Konferenci zpestřila svou prodejní výstavkou zahraniční odborné literatury pražská společnost Mega Books International. Zájmu účastníků se těšila i prodejní výstavka skript a dalších učebních textů vytvořených na pořádajícím Ústavu radioelektroniky FEKT VUT. Souhrnné informace o konferenci včetně elektronického sborníku a fotografií lze nalézt na internetové adrese www.feec.vutbr.cz/UREL/ra2003.

Prof. Ing. Jiří Svačina, CSc.,
vedoucí Ústavu radioelektroniky a garant konference

SUMMARY:

From 6th to 7th May 2003, Brno University of Technology hosted the 13th RADIOELEKTRONIKA 2003 international Czech-Slovak scientific conference. The organiser was the Faculty of Electrical Engineering and Communication, more specifically, its Institute of Radioelectronics.

Vysokoškolský letecký klub

Vysokoškolský letecký klub při VUT v Brně, který je součástí České asociace akademických sportů, vznikl roku 1995. Jeho hlavním cílem je rozvíjet prostřednictvím akcí, soutěží a závodů masového, výkonnostního a vrcholového charakteru technické sporty a zájmy vysokoškolské mládeže. V klubu jde především o podporu leteckých sportů, ale také o rozvíjení odborné činnosti. Jeho členové, z nichž část studuje na Leteckém ústavu FSI, se zúčastňují mistrovství v bezmotorovém a navigačním létání i v akrobacii. Ve všech disciplínách obsazují pravidelně přední místa a nejlepší z nich jsou i členy reprezentačních družstev České republiky.

Hluboký zájem o letectví dává přesvědčivý důkaz přeměny studentů ve skutečné odborníky, kteří jsou dobří nejen v teorii, ale i v praxi. Studenti si tak vytvářejí předpoklady pro pracovní úspěchy v tomto atraktivním oboru. Jejich úspěchy jsou nejlepší propagací nejen letectví, ale i Vysokého učení technického v Brně.

Klub má zhruba šedesát členů. Někteří z nich již školu absolvovali, ale zůstávají i nadále jeho členy. Prostředky letecký klub získává z členských příspěvků, dotací ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, od SAZKY a občas přispívá i Letecký ústav FSI VUT v Brně.

V následujících tabulkách je uvedeno umístění členů Vysokoškolského leteckého klubu v roce 2002.

Mistrovství ČR juniorů v bezmotorovém létání – Křižanov (10.–24. 8. 2002)

2. Jan Mareth	Absolvent BS – provoz letadel, specializace profesionální pilot
6. Josef Novák	Student 4. ročníku MS – letadlová technika, specializace stavba letadel
22. Tomáš Maňásek	Student 3. ročníku MS
24. Ladislav Křížek	Student 2. ročníku BS

Mistrovství ČR akademiků v bezmotorovém létání – Křižanov

1. Jan Mareth	AK Hranice
4. Josef Novák	AK Kunovice
9. Tomáš Maňásek	AK Kunovice
12. Ladislav Křížek	AK Šumperk

Pohled na „grid“ větroňů na startu – MČRJ Křižanov.

Piloti Josef Novák a Jan Mareth.

Mistrovství ČR v bezmotorovém létání – Jihlava (15. 5.–2. 6. 2002)

15. Jan Podhrázký	Absolvent Fakulty podnikatelské
35. Jan Mareth	

Mistrovství světa juniorů Nitra (předzávod)

12. Jan Mareth	

Mistrovství ČR v letecké akrobacii – Moravská Třebová (3. 7.–7. 7. 2002)

3. Jan Vlček	Student 4. ročníku MS – letadlová technika, specializace stavba letadel

Členové reprezentačního družstva juniorů v bezmotorovém létání

1. Martin Hřivna	AK Zbraslavice
2. Jan Mareth	AK Hranice
3. Jan Novák	AK Kunovice

SUMMARY:

The BUT Aviation Club, a member of the Czech Association of Academic Sports, was established in 1995. Its main objective is, by organising sporting events and competitions for the public, professional and leading athletes, to promote technical sports and interests of university students. The club is focused on supporting aviation sports, but also on developing professional activities.

Významné osobnosti historie VUT v Brně – rektori

Pokračujeme v rubrice, v níž postupně představujeme osobnosti, které na brněnské technice působily v její více než stoleté historii a zasloužily se významně o rozvoj nejstarší české vysoké školy na Moravě. Pohled do historie otevírá cyklus orektorech. Od roku 1900 až do počátku padesátých let 20. století se volba rektora konala každoročně na schůzi profesorského sboru. Před volbou akademických funkcionářů na studijní rok 1920/1921 bylo dohodnuto, že rektori již nebudou voleni podle služebního stáří, nýbrž střídavě z jednotlivých odborů.

Prof. Ing. Dr. Adolf Štys

Adolf Štys se narodil 17. prosince 1865 v Řevničově. Po maturitě na vyšší reálce v Rakovníku studoval v letech 1885–1890 odbor inženýrského stavitelství na ČVŠT v Praze. Po ukončení studia krátce působil jako výpomocný technik u technického oddělení pražského místodržitelství. V letech 1891–1894 byl asistentem při stolici stavitelství mostního, železničního a silničního na české technice v Praze. Od července 1892 do září 1893 byl současně konstruktérem železných staveb v Ringhofferově strojárně v Praze na Smíchově. V letech 1894–1903 zastával funkci samostatného konstruktéra železných mostů a jiných staveb v mostárně Pražské akciové strojárny, dříve Ruston a spol. Dne 21. června 1902 byl na ČVŠT v Praze promován jako jeden z prvních doktorů technických věd. Adolf Štys se zabýval především návrhy železničních staveb všeho druhu s důrazem na stavby mostní. V letech 1895–1900 byl nejprve korektorem, později i spoluautorem práce profesora A. V. Velflíka Stavitelství mostní. Jedna část této práce – Příspěvek k vyšetřování přímopasového nosníku jednoduché pravoúhlé soustavy s podružnými pruty – vyšla samostatně v roce 1901.

V březnu 1903 byl jmenován mimořádným a v listopadu 1907 řádným profesorem mostního stavitelství na české technice v Brně. Třikrát byl zvolen děkanem odboru stavebního inženýrství (1906/1907, 1913/1914 a 1920/1921) a ve studijním roce 1914/1915 stál v čele školy jako její rektor. Význam působení profesora Štysa na brněnské české technice spočívá v tom, že v obtížných podmínkách vybudoval vzorný ústav mostního stavitelství, v jehož čele stál nepřetržitě více než třicet let. Zemřel 29. března 1942 v Brně.

Prof. arch. Karel Hugo Kepka

Karel Hugo Kepka se narodil 26. července 1869 v Plzni. V roce 1893 ukončil studium odboru pozemního stavitelství na ČVŠT v Praze. Po čtyřleté činnosti u různých stavebních kanceláří nastoupil jako konstruktér při stolici stavebních konstrukcí ČVŠT v Praze u profesora Jiřího Pacolda. Zde působil nejen při vydávání jeho odborných děl, ale zúčastnil se též jako projektant mnoha staveb. V roce 1898 byl jmenován profesorem státní průmyslové školy v Brně. V tomto období navrhoval četné stavby obecných, měšťanských a středních škol v různých místech Čech a Moravy.

V roce 1905 byl pověřen suplováním na stolici konstrukcí pozemního stavitelství české techniky v Brně. O rok později se stal mimořádným a v roce 1908 řádným profesorem pozemního stavitelství. Jako vysokoškolský učitel se nadále úspěšně účastnil architektonických soutěží v českých zemích i v zahraničí. Zpočátku byl v jeho pracích patrný vliv učitelů Josefa Schulze a Jana Kouly, ale v roce 1902 navrhovaný kostel v Brně-Husovicích se od jejich pojetí odlišuje tím, že se zde výtvarná část více podřizuje konstrukci. Mezi další realizace patří např. Besední dům v Přerově, sanatorium MUDr. Kuthana v Tišnově, radnice v Prostějově, Kounicovy studentské koleje (1922), obytné domy atd. V letech 1908/1909 a 1911/1912 byl profesor Kepka děkanem odboru inženýrského stavitelství a v roce 1920/1921 děkanem nově zřízeného odboru architektury. Ve dvou funkčních obdobích (1915/1916 a 1916/1917) byl zvolen rektorem školy. Není bez zajímavosti, že je autorem návrhu rektorského řetězu s původní medailí s postavou panovníka (poprvé jím byl ozdoben v roce 1916). Zemřel 30. června 1924 v Brně.

PhDr. Renata Krejčí, archiv VUT v Brně

Urbanistické práce z Fakulty architektury uspěly v soutěži

Studentská soutěž o nejlepší ateliérovou práci urbanistického zaměření se letos konala už posedmé. Stejně jako vloni byla hlavním organizátorem Fakulta architektury VUT v Brně, konkrétně Ateliér urbanismu. Je potěšitelné, že dvě druhé ceny a třetí cenu získali studenti právě z brněnské techniky.

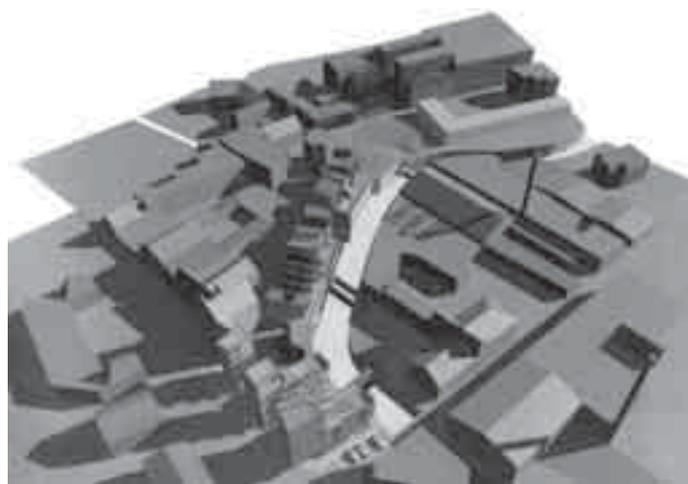
Soutěž se zúčastnili studenti z fakult architektury z VUT v Brně, z Českého vysokého učení technického v Praze, ze Slovenské technické univerzity v Bratislavě a letos poprvé i z Technické univerzity v Liberci. Celkem bylo přihlášeno 26 projektů, do užšího výběru jich postoupilo jedenáct. „Kvůli zpřehlednění rozhodování jsme rozdělili všechny práce do čtyř kategorií: urbanismus na větším územním celku, teoretická teorie a urbanismus na malém území a dále zahradní architektura. Ze tří prvně jmenovaných skupin jsme vybrali tři nejlepší, k tomu dvě další práce a všechny pak dále posuzovali. Na to, že jsou to studentské projekty, jsou výborné,“ říká Ing. arch. Karel Havliš z Ateliéru urbanismu FA VUT, který byl jedním z porotců. Na vítězných pracích porotci nejvíce ocenili poctivou teoretickou přípravu a metodickou práci.

První cenu získal Adam Gebrian z FA TU v Liberci za projekt Bydlení k řece Nise. Snaží se v něm vyřešit kontakt veřejného a soukromého a vytvořit symbiózu bydlení a nábrežní třídy v části Liberce dříve nazývané Liberecké Benátky. Porota vyzdvihla jeho citlivý, a přesto kreativní přístup k exponované části města, dobrou návaznost na okolí i grafické zpracování projektu.

První ze dvou druhých cen, které byly uděleny, získal Pavel Stojanov (FA VUT). Jeho soutěžní projekt s názvem Postindustriální město – Maloměřice se zabývá možnostmi rozvoje této brněnské městské části. Porota ocenila komplexnost zpracování tématu, dobrou znalost problematiky a reálnost návrhu.

Druhý skončil také Karel Kloupar (FA VUT). Jeho teoreticky pojatá práce Quo vadis sídliště? se pokouší nalézt odpovědi na otázku, která trápí urbanisty i obyvatele příměstských „králíkáren“: Co s obytnými soubory bývalých socialistických sídlišť?

O třetí cenu se podělila Marta Balážíková (FA VUT) s dvojicí Andrej Ferenčík a Peter Kopecký (FA STU). Práce Marty Balážíkové se teoreticky zabývala veřejným městským prostorem v urbanistické struktuře Brna, zatímco bratislavští studenti navrhli plán revitalizace bývalé přístavní zóny na nábreží Dunaje a další rozvoj přilehlé lokality podél Pribinovy ulice. „Všechny

První cena: Obytný soubor na březích řeky Nisy od Adama Gebriana z Fakulty architektury Technické univerzity v Liberci.

oceněné projekty z naší školy vytvořili letošní diplomanti, anebo studenti posledního ročníku, studující v rámci modulu Postindustriální město. A všechny práce z FA VUT vlastně řešily „mateřské území“ postindustriálního města – okolí řeky Svitavy, brněnská brownfields (např. areál Zbrojovky) a veřejné městské prostory,“ uvedl Ing. arch. Havliš.

Také v příštím akademickém roce bude pořadatelem této soutěže Fakulta architektury VUT v Brně. Jen na studentech záleží, zda se podaří obhájit letošní dobré výsledky.

Výsledky soutěže (viz foto ve fotopásku)

1. Adam Gebrian (FA TU Liberec): Bydlení k řece Nise
2. Pavel Stojanov (FA VUT v Brně): Maloměřice
Karel Kloupar (FA VUT v Brně): Quo vadis sídliště?
3. Marta Balážíková (FA VUT v Brně): Veřejný městský prostor v urbanistické struktuře Brna
Andrej Ferenčík a Peter Kopecký (FA STU v Bratislavě): Zóna Pribinova – Bratislava.

Vlasta Gajdošíková

SUMMARY:

The Best Studio Town-Planning Student Project competition was held for the seventh consecutive time this year. Like in the previous years, BUT Faculty of Architecture was the main organiser, more specifically, the Studio of Town-Planning. It is gratifying that the two second and one third prizes were won by BUT students.

Příspěvek k využití obnovitelných zdrojů energie ve Vietnamu

Fakulta strojního inženýrství VUT v Brně vychovala v minulosti řadu odborníků na využití tepla nejen u nás, ale i v zahraničí. Někteří z nich se na fakultu vracejí, aby si zvýšili kvalifikaci. Jedním z nich je i Ing. Nguyen Van Tuyen z Hočimin City University of Technology ve Vietnamu, který v roce 1979 ukončil na katedře tepelné energetických zařízení inženýrské a v roce 2000 zahájil na stejném pracovišti doktorské studium.

Dálkové zásobování teplem a Vietnam – to zní velmi exoticky. Podle Ing. Nguyen Van Tuyena se teplo v této zemi využívá zejména v průmyslu a pro sušení a zpracování zemědělských plodin. I když Vietnam řadíme automaticky mezi tropické státy, nabízí jeho jih a sever rozdílné podnebí. Na jihu země se uplatňuje zatím klasická klimatizace, ale budoucnost se otevírá absorpčnímu chlazení. Na severu minimálně na jeden měsíc klesají teploty pod 10 stupňů. Pro vytápění se však v domácnostech spíše využívá teplo z domácích prací, zejména úpravy potravin, než cílené vytápění.

Pro průmysl a zemědělství se nabízí zplyňování biomasy s produkcí tepla a elektřiny. Vláda iniciovala projekt využití zemědělského odpadu pro výrobu energie. Počítá se s využitím rýžové slupky. Roční produkce rýže ve Vietnamu se pohybuje kolem 33 milionů tun. Z toho polovina se pěstuje v deltě Mekongu. Rýžová slupka tvoří asi pětinu sklizně. Rýžová sláma se zadržává, část se využívá jako palivo na venkově. Slupky se zatím pářily bez užítku a jejich popelem se hnojilo. Jenže v období dešťů, kdy probíhá část sklizně, je potřeba získanou rýži sušit. Slunce na to bohužel nestačí.

Proto se výzkum v energetice zaměřil na využití rýžových slupek pro získání tepla na sušení. V roce 2001 byl zahájen pilotní projekt se spalováním ve fluidní vrstvě. Nová technologie byla dovezena z Indonésie. Pokud se osvědčí, další kotle se již mají vyrábět ve Vietnamu.

Dalším odpadem, který lze energeticky využít, jsou slupky, jež se získávají při sušení kávy. Jejich výtěžnost je zhruba 30 %, průměrná úroda je půl milionu tun. Zdrojem energie jsou i zbytky cukrové třtiny. Ty se již částečně jako palivo pro získání tepla a elektřiny v cukrovarech uplatňují. Ale zhruba třetina zbytků se zatím ještě nevyužívá. Ač má Vietnam zásoby černého uhlí, rozhodl se co nejvíce využívat obnovitelné zdroje.

Problematiku využití biomasy řeší právě oddělení Výzkumného střediska tepelných zařízení a obnovitelných zdrojů, kde působí Ing. Nguyen Van Tuyen. Vedle vědecké, odborné a školní činnosti jeho oddělení také navrhuje a vyrábí kotle pro průmyslové využití. Pro své doktorandské studium si vybral Brno, protože zde získal v 70. letech své první odborné zkušenosti, ovládá jazyk a jsou tu podle něj nejlepší možnosti pro výzkum jeho úkolu, i když se pracuje s jinými plodinami než doma.

Rýžové či kávové slupky a zbytky cukrové třtiny nahrazuje řepková a obilná sláma a dřevní štěpka.

Školícím pracovištěm na FSI se stal Odbor tepelných a jaderných energetických zařízení Energetického ústavu. Cílem jeho doktorské práce byl teoretický a experimentální výzkum zplyňování biomasy v atmosférické fluidní vrstvě.

Dalším úkolem, s nímž se Vietnam potýká, jsou zdroje elektřiny pro odlehlé horské oblasti. Plná elektrifikace země je vzhledem k horopisným podmínkám nevhodná. Proto se v horských oblastech zkoušejí kogenerační motorové jednotky s využitím zplyňování biomasy. Problémy jsou klasické – s dehtem a prachem. Vyřešení úkolu má dopad do oblasti sociální. Venkov se vylidňuje a města nedokáží pobrat všechny příchozí. Proto je snahou vlády vytvořit takové podmínky na venkově, aby se exodus obyvatel zastavil.

Vládní program ve Vietnamu nezapomíná ani na využití větrné a solární energie. Větrné elektrárny se využívají hlavně pro rodinné farmy na ostrovech. Do roku 2000 byla instalována necelá tisícovka těchto větrných elektrárniček. Hlavním dodavatel elektřiny jsou velké vodní elektrárny, které dodávají zhruba 55 % elektřiny. Jejich nevýhodou je však nepravidelnost dodávek vlivem střídání období dešťů a sucha. Zbytek zajišťují parní elektrárny. Sever země je bohatý na uhlí, jih nabízí ropu. Bohužel Vietnam nemá vlastní rafinerii, takže ropu vyváží surovou. Využívá ale plyny, které těžbu ropy doprovázejí.

Poznámka redakce:

Ing. Nguyen Van Tuyen v březnu obhájil disertační práci „Experimentální a teoretický výzkum vlastností plynu ze zplyňování biomasy v atmosférické fluidní vrstvě“ (školicitelem byl Doc. Ing. Ladislav Ochrana, CSc.). Výsledků jeho práce bylo využito při návrhu prototypového zařízení 2,6 MW_t na zplyňování separovaného tuhého odpadu ve Vápence Prachovice. Produkovaný energoplyn zde nahrazuje část zemního plynu v rotační peci. A. s. ATEKO obdržela za zařízení zlatou medaili na BVV 2002.

(Ve zkrácené formě přetištěno ze Zpravodaje Teplárenského sdružení ČR)

For Summary se page 30.

Informace

První návštěva amerického velvyslance na VUT v Brně

Ve středu dopoledne 7. května se uskutečnila historicky první návštěva amerického velvyslance na půdě Vysokého učení technického v Brně. Byla to také vůbec první návštěva nového ambasadora USA Craiga R. Stapletona na české vysoké škole.

Pan velvyslanec se setkal s vrcholovým vedením VUT v Brně v čele s rektorem Prof. Janem Vrbkou, seznámil se se strukturou nejstarší české vysoké školy na Moravě a jedné z největších univerzit v České republice, s jejími strategickými záměry i s aktuálním stavem spolupráce s americkými univerzitami a výzkumnými institucemi. Jedním z cílů jeho návštěvy byla také podpora studia MBA, které VUT v Brně letos ve spolupráci s americkou Dominican University of Chicago zahajuje. Pan velvyslanec, který rozvíjející se spolupráci s americkými vzdělávacími institucemi velmi ocenil, se setkal i se zástupci budoucích studentů právě otevřeného dvouletého běhu studia MBA.

Během krátké návštěvy amerického představitele na VUT se hovořilo i o aktuálních otázkách současnosti, zejména týkajících se ekonomiky a podnikání v ČR. Diskuse se samozřejmě

Velvyslanec USA Craig R. Stapleton se setkal s vrcholovým vedením VUT v Brně v čele s rektorem Prof. Janem Vrbkou.

nevynhula ani problémům globálního politického dění v souvislosti se situací po vojenské porážce iráckého režimu.

mau, foto Zdena Kapičková

Pietní akt v koncentračním táboře Mauthausen

Rektoři Vysokého učení technického a Masarykovy univerzity v Brně Prof. Jan Vrbka a Prof. Jiří Zlatuška se 11. května zúčastnili pietní trizny konané u příležitosti 58. výročí osvobození

Rektoři VUT a MU v Brně Prof. Jan Vrbka a Prof. Jiří Zlatuška uctili památku umučených brněnských pedagogů.

koncentračního tábora Mauthausen. Položením věnců k pamětní desce, která byla v Mauthausenu obnovena díky finančním příspěvkům brněnských vysokých škol, uctili oba rectori památku vědců a vysokoškolských učitelů z Brna, kteří byli v koncentračním táboře v období druhé světové války umučeni. „Pietního shromáždění se zúčastnily tisíce mladých lidí. Myslím, že pokud je i nová generace schopna takto vnímat tragickou minulost Evropy, je budoucnost našeho kontinentu dobrá,“ řekl po návratu z Mauthausenu rektor Jan Vrbka.

Mauthausen patřil k nejhorším likvidačním táborem. Jeho branou prošlo na 335 tisíc mužů, žen a dětí z více než 30-ti zemí a více než 122 tisíc vězňů bylo usmrceno. Do Mauthausenu zavlekli nacisté mnoho českých vědců a pedagogů z vysokých škol. Z Brna, zejména z univerzity TGM, zde bylo umučeno 17 profesorů, 3 docenti a 5 asistentů.

mau

UDÁLOSTI

na VUT v Brně

Beseda s účastníky letecké bitvy o Anglii

V předvečer oslav osvobození 6. května uspořádal Letecký ústav FSI v aule rektorátu VUT v Brně besedu se dvěma piloty RAF, kteří bojovali v řadách letců v Anglii. Vzácnými hosty byli generálmajor v. v. Jiří Hartman, poslední velitel 310. stíhací perutě, a plukovník v. v. Emil Boček, brněnský rodák. Posluchači s pohnutím sledovali osudy obou mužů od jejich dramatických útěků z okupovaného Československa do Francie a po její kapitulaci pak dále do Anglie, kde se oba setkali u stejné stíhací perutě. Pan Hartman přišel do Anglie již jako pilot z Francie, zatímco pan Boček se do stíhačky propracoval přes službu u mechaniků bojových letounů. Vyprávění o výcviku a bojové přípravě a zejména zážitky z bojových a operačních letů, nenechalo nikoho na pochybách o odvaze těchto za války ještě velmi mladých mužů. Ti z nás, kteří zažívají krásu z létání v míru, si jen těžko mohou představit rozdíl v létání na válečném nebi, v bezbřehém vzdušném prostoru, kde číhá nepřítel, přinášející smrtelné nebezpečí, které pro početnou řadu spolubojovníků smrt opravdu znamenalo. Každý z obou pilotů něčím osobitým přispěl k oživení a připomenutí si toho, co bylo pro osvobození naší vlasti piloty-západáky vykonáno a na co se mělo po roce

Besedu se vzácnými hosty ukončila autogramiáda. Na snímku (zleva) moderátor Doc. Vladimír Daněk, generálmajor v. v. Jiří Hartman, jeden ze žadatelů o autogram a plukovník v. v. Emil Boček.

1948 zapomenout. Teprve po revoluci se díky literárnímu a filmovému zpracování dovídáme, jaké příkoří se těmto odvážným mužům po návratu do vlasti dostalo. Místo vděčnosti vězení, mnohdy popravy a v nejlepším případě zneuznání a odsun na úplnou periferii společnosti.

Doc. Ing. Vladimír Daněk, CSc.,
Letecký ústav FSI

Studentka Fakulty architektury vyhrála v soutěži

Na konci března rozhodovala porota o výsledcích 8. ročníku soutěže pro studenty architektury vysokých škol ČR. Soutěž v uplynulých letech garantovala firma Hebel Porobeton, nyní však sloučená s firmou Ytong CZ. Soutěžní téma „Obnova polabské vesnice“ vycházelo z vůle pomoci obcím poškozeným letní povodní. Přes všechno zlé, co povodeň způsobila, totiž znamenala také novou výzvu k zamyšlení se nad urbanismem i architekturou našich měst a obcí, výzvu pro jejich obyvatele, investory i architekty.

Podle porotců se se zadáním nejlépe vypořádala Hana Vojtová, druhý skončil Pavel Martinka (oba z FA VUT v Brně). Na vítězném projektu porota ocenila jednoduchost, vyváženost, cenovou dostupnost a snadnou stavební proveditelnost, což jsou přesně ty hodnoty, které jsou v tragické situaci po povodni nejpotřebnější. Body k dobru byly přičteny také za vysokou úroveň gra-

fického zpracování a kvalitní poetické doprovodné texty. Návrh Pavla Martinky zaujal elegantní dispozicí a použitelností jak při koncipování nových urbánních celků, tak při doplňování celků historických.

Za pozornost stojí fakt, že z 54 přihlášených prací jich z FA VUT v Brně bylo 41(!). Bylo tomu tak i proto, že téma „Obnova polabské vesnice“ studenti zpracovávali jako zadání ateliéru. Většina přihlášených projektů pocházela stejně jako loni z Ateliéru veřejných staveb, své zastoupení měl však také Ateliér rekonstrukcí památek. Slavnostní předání cen se uskutečnilo 15. dubna na stavebním veletrhu IBF na brněnském výstavišti. Vítězné projekty byly v průběhu veletrhu vystaveny v expozici firmy Ytong.

Vlasta Gajdošíková

Fakulta architektury vystavovala ve Stockholmu

Na řadu úspěšných českých výstav, které v posledním období proběhly v Českém centru při velvyslanectví České republiky ve Stockholmu, navázala výstava diplomových prací studentů Fakulty architektury VUT v Brně. Ve dvanácti projektech, modelech a v česko-anglickém katalogu jsou prezentovány nejlepší práce absolventů brněnské školy architektury. Výstavu, která trvala do 15. května, otevřeli Jaroslav Kantůrek, ředitel Českého centra, a děkan FA VUT v Brně Josef Chybík. Společně s českým velvyslanectvím byla garantem akce Technická univerzita ve Stockholmu. Na její půdě proslovil Jakub Kynčl, akademický pracovník FA VUT, přednášku o současné české architektuře.

(red), foto Ing. arch. Jirí Knesl

Probuzený zájem o ruský jazyk

Už třetí rok probíhá na FEKT VUT v Brně výuka ruského jazyka, kterou poskytuje Ústav jazyků.

Rozhodli jsme se kurz nabídnout v roce 2000, protože se množily dotazy studentů, projevujících o ruštinu zájem. Do té doby jsme je museli odkazovat na nabídku jiných fakult. Začínali jsme kurzem pro začátečníky, ovšem už hned v následujícím roce byl zájem nejen o něj, ale objevil se i dostatečný počet studentů pro kurz mírně pokročilých, takže jsme ho mohli nabídnout souběžně s dalším kurzem začátečníků. I v tomto roce byl velký zájem o začátečnickou pokročilost – dokonce tak velký, že někteří studenti museli být odmítnuti. Zdá se, že mnozí z nich chápou nutnost zvládnout alespoň základy ruštiny a získat tak lepší možnost zužitkovat svoji kvalifikaci. Navíc je tento trend plně v souladu s přijatými dokumenty EU, které podporují rozvoj výuky co neširší palety jazyků.

Výuka je založena na komunikativním přístupu – důraz je kladen na schopnost dorozumění v každodenních situacích, a proto už od samého počátku je ruština důsledně používána jako nedílná součást výuky. Nezdá se, že by studentům činilo potíže rozumět – přece jen zde hraje velkou roli příbuznost našich jazyků, takže lze odhadnout význam toho, co je podáno

zvukovou formou. V počáteční fázi totiž největší problémy způsobuje psaná podoba jazyka – zapamatovat si písmena azbuky a naučit se jí psát totiž rozhodně není lehké. Ruština má samozřejmě svá úskalí, která jsou způsobena právě blízkostí mezi ní a češtinou – velmi často si myslíme, že slově rozumíme, ale ona přitom mají úplně jiný význam.

Výsledky studentů při absolvování zkoušky, která se koná podle standardů platných na našem ústavu, dokazují, že i po absolvování dvou semestrů výuky a soustředěné samostatné přípravy v průběhu roku lze porozumět slyšenému i písemnému projevu a být schopen rozhovoru v oblasti základních komunikačních témat.

Zkušenosti po téměř třech letech obnovené výuky ukazují, že po určitém časovém odstupu a nástupu nové generace studentů, kteří neprošli zkušeností s ideologickým zabarvením spojeným s výukou ruštiny, je tento jazyk chápán jako každý jiný a studenti si jej osvojují bez jakýchkoliv předsudků.

Lze tedy jen doufat, že studenti dobře využijí nabytých dovedností a že nově založená tradice na FEKT bude i nadále pokračovat.

PaedDr. Alena Baumgartnerová,
vedoucí sekce ruského jazyka ÚJAZ FEKT

Den sportu

Tradiční Den sportu uspořádalo ve středu 14. května pro všechny studenty a akademické zaměstnance Vysokého učení technického v Brně Centrum sportovních aktivit. Zvláště studenti ocenili, že pro sportovní aktivity byl vyhlášen rektorský den.

V celodenním programu, který byl připraven na všech sportovištích VUT, si mohli protáhnout svá těla a zapracovat na zvýšení fyzické kondice početní zájemci celkem ve 24 disciplínách. Součástí akce byl také veřejný závod horských kol nebo VIP tenisový turnaj, kterého se zúčastnili kromě jiných i rektor VUT nebo zástupci Masarykovy univerzity.

Exhibice týmu sportovního aerobiku z Vysokoškolského sportovního klubu VUT v Brně.

Pro sportovní klání se podařilo organizátorům získat jako sponzory GTS international a Starobrnno. Společnost GTS věnovala mimo jiné i tři zpáteční jízdenky do Londýna pro nejspěšnější akademiky. Získali je: Michal Soumar – Fakulta elektrotechniky a komunikačních technologií (plavání), Karel Houdek – Fakulta strojního inženýrství (squash) a Vít Procházka – Fakulta strojního inženýrství (horská kola).

mau

foto: fotoarchiv CESA a Radin Ženýr

Součástí Dne sportu na VUT v Brně byl i závod horských kol. Start na stadiónu Pod Palackého vrchem.

SUMMARY:

On 14th May, the Centre of Sports organised the traditional Day of Sports for all BUT students and academic staff. The students certainly appreciated the rector cancelling all lectures and tutorials on that day. The programme that included 24 events to be held on all BUT's grounds offered opportunities for everybody to stretch their limbs and improve their physical condition. It included, for example, a public competition of mountain bikes or a VIP tennis tournament with rector of BUT and representatives from Masaryk University among the participants.

Vítězka závodu horských kol – studentka Jana Barešová z Univerzity Palackého Olomouc.

Technologický inkubátor VUT v Brně

Jihomoravské inovační centrum a First Tuesday CZ uspořádaly 22. května v aule Centra VUT v Brně na Antonínské ulici seminář Technologický inkubátor. Jeho hlavním tématem bylo představení nově budovaného technologického inkubátoru v areálu VUT v Brně Pod Palackého vrchem.

Akce byla určena především akademickým pracovníkům, kteří uvažují o uvedení výsledků výzkumu a vývoje do podnikatelské praxe, a podnikavým studentům brněnských vysokých škol, kteří hledají podporu pro nastartování vlastního projektu. Na semináři mohli získat potřebné informace o inovačním podnikání a možnostech zapojení svých projektů do technologického inkubátoru VUT v Brně, který nabízí své kapacity a nejrůznější služby právě pro takové perspektivní podnikatelské záměry.

O zkušenostech ze zakládání a provozu podnikatelského inkubátoru hovořil ve svém příspěvku Ing. Jan Naxera, projektový manažer BIC Plzeň, spol. s r. o. Na činnosti tohoto inkubátoru (založen roku 1997 v lokalitě Borská pole v Plzni) se podílí rovněž Západočeská univerzita a město Plzeň. „V současnosti máme devadesátiprocentní obsazenost plochy. Za dobu naší existence se u nás úspěšně inkubovalo 28 firem, tři případy skončily nezdarem. BIC napomohl k vytvoření stovky nových pracovních

Seminář byl určen především akademickým pracovníkům a studentům brněnských vysokých škol.

Technologický inkubátor IVUT představil ředitel Jihomoravského inovačního centra Ing. Jiří Hudeček.

míst,“ řekl Naxera. Podle něj je největším problémem získat pro začínající firmy dostatečný rozjezdový kapitál. Na tuto skutečnost ostatně poukazovali i další účastníci semináře.

Technologický inkubátor VUT v Brně a Jihomoravské inovační centrum (JIC) představil jeho ředitel Ing. Jiří Hudeček. Právě JIC bude zpočátku mít v inkubátoru své sídlo. JIC, které začne právně fungovat v červenci, vzniklo jako zájmové sdružení právnických osob. Jeho zřizovateli jsou VUT v Brně, Masarykova univerzita, Jihomoravský kraj a město Brno.

„Víme, že při vzniku nových firem je největším problémem financování startu. Proto hodláme podporovat inovační podnikání poskytováním bezúročných půjček s dobou splatnosti několika let. I když cílovým zákazníkem inkubátoru VUT budou v první vlně především akademici a studenti, do budoucna chceme iniciovat na jižní Moravě vznik i dalších inkubátorů,“ uvedl Hudeček.

Podle ředitele JIC bude kapacita inkubátoru VUT naplňována během prázdnin. Přihláška je na internetu. „Předpokladem pro úspěch při výběru je předložení dobrého podnikatelského plánu a reálné představy o výši vlastního vloženého kapitálu a výši požadované bezúročné půjčky. Konkrétní žádosti bude posuzovat průmyslová rada na VUT,“ dodal Hudeček.

Připravil Igor Maukš,
foto Přemysl Hoffmann

Společnost HERITY a prezentace kulturního dědictví

Světové kulturní dědictví tvoří kolektivní paměť lidstva. Tato paměť je souhrnem kulturních památek, které vyjadřují identitu zemí, kde se nacházejí. Kvalitní správa kulturního dědictví by se měla soustřeďovat na jeho zachování s porozuměním pro kompatibilní a udržitelný rozvoj. Inicativy prováděné jménem kulturního dědictví je třeba velmi pečlivě plánovat, protože se realizují pro neobnovitelné zdroje a rozvojový sektor, který není dosud zcela konsolidován.

Řízení kvality kulturního dědictví se musí zakládat na respektu k jeho hmotným i nehmotným hodnotám a na společných pravidlech jeho využívání a rozvoje. Tyto požadavky splňuje společnost HERITY tím, že podporuje účast veřejných i soukromých agentur, sdružení a podniků. Cílem je též příprava metodiky, která by se dala použít v různých situacích.

Název HERITY vznikl ze slov HERITAGE (dědictví) a QUALITY (kvalita). Cíle a principy projektu, který začal v roce 1994, jsou zakotveny v dokumentu „Principy HERITY“ (Calamosca). Ten byl v roce 1998 podepsán představiteli spolupracujících zemí a stal se platformou pro mezinárodní diskusi v oblasti kulturního dědictví. Dalším významným dokumentem byla v roce 2001 „Kritéria HERITY“ (Barletta).

Sídlo HERITY je v Itálii, v řídicím komitétu pracují zástupci Kanady, Francie, Velké Británie, Řecka, Litvy, Portugalska, Španělska, USA, Turecka, Maďarska a ČR. HERITY vytipovala významná místa kulturního dědictví a připravuje jejich analýzy a hodnocení. Cílem bude jejich mezinárodní uznání. Fakulta architektury v Brně se podílí na této aktivitě. Jsou do ní zapojeni i studenti, kteří takto získávají zkušenosti z mezinárodní práce s kulturním dědictvím.

Principy HERITY – Calamosca

Základní prohlášení

Kulturní dědictví je kolektivní paměť celého lidstva.

Kulturní dědictví je neobnovitelným zdrojem.

Řízení kvality kulturního dědictví by mělo sloužit k jeho zachování v kontextu udržitelného rozvoje.

Struktura

HERITY bude nevládní organizací, otevřenou kterémukoliv jedinci nebo instituci, která se těmito otázkami zabývá a souhlasí se základními prohlášeními. Bude označována jako „Mezinárodní fórum pro řízení kvality kulturního dědictví“ ve zkratce HERITY. V Římě bude ustanoven sekretariát, který bude koordinovat diskuse a podporovat cíle HERITY.

Cíl

Organizace HERITY hodlá definovat minimální mezinárodní požadavky na řízení kvality kulturního dědictví s jasně stanovenými cíli.

Oblasti činností

K dosažení tohoto cíle se HERITY zaměří na tři hlavní oblasti: výchova, zachování a propagace. Mezi diskutovanými

tématy budou: výzkum, inventarizace, informační systémy, upozorňování veřejnosti, konzervace, kulturní turistika, služby, strategie a plánování týkající se krajiny a její interpretace.

Zahajovací činnosti

Organizace HERITY zahájí veřejnou a mezinárodní diskusi, při které se vytříbí názory a shromáždí podněty k podání návrhu požadavků kvality ve zmíněných oblastech za použití všech dostupných komunikačních prostředků, zejména shromáždění, publikací a Internetu.

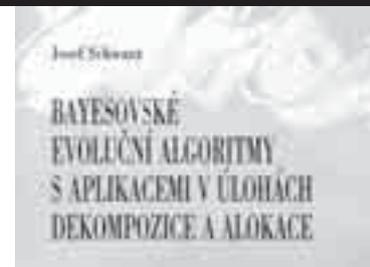
Kritéria HERITY – Barletta

1. HERITY bude certifikovat kulturní památky, které jsou spravovány takovým způsobem, jenž udržuje rovnováhu mezi kompatibilitou a udržitelností u všech druhů zásahů.
2. Certifikace bude oznámena všem, kteří mají jakýkoliv kontakt s danou památkou, a konkrétně veřejnosti.
3. Certifikace bude založena na vyhodnocení správy památky vzhledem ke stupni její: chápané hodnoty; schopnosti zachování; rozšiřování informací a poskytovaných služeb.
4. Chápaná hodnota je hmotný i nehmotný význam obecně památce připisovaný bez ohledu na to, z jakého důvodu.
5. Schopnost zachování znamená existenci podmínek pro vytváření, udržování a postupné zvětšování výše zmíněné uvědomělé hodnoty.
6. Rozšiřování informací je chápáno jako souhrn iniciativ podniknutých pro rozšiřování znalostí o výše zmíněné hodnotě a růstu jejího chápání.
7. Poskytované služby zahrnují všechny přímé i nepřímé činnosti, které podporují optimální docenění hodnoty dané kulturní památky.
8. Vytýčená kritéria slouží jako základ pro vytvoření seznamu předpokladů, který se bude pravidelně aktualizovat.
9. Certifikaci programem Hereditas lze udělit všem těm kulturním památkám, které splňují minimální předpoklady při optimalizaci cílů popsanych v bodech 4–7.
10. Na sekretariátu programu HERITY bude existovat seznam všech certifikovaných památek, do něhož budou mít možnost nahlédnout všichni zájemci.

Prof. Ing. Helena Zemánková, CSc.,
FA VUT v Brně, Ateliér rekonstrukcí památek

For Summary see page 30.

Nové učební texty a publikace

FEKT

RAČEK, Jiří
Technická mechanika
Řešené příklady
2003 – 1. vyd. – 103 s., ISBN 80-214-2371-4

VOMELA, Jindřich

Zdravotní péče
Základy pro studenty oboru biomedicínského inženýrství. Díl I.
2003 – 1. vyd. – 114 s., ISBN 80-214-2344-7

FCH

Soutěž studentské tvůrčí činnosti Student FCH 2002
Sborník příspěvků
2003 – 1. vyd. – 306 s., ISBN 80-214-2347-1

FP

Management, Economic and Business in new Europe
Conference Proceedings
2003 – 1. vyd. – 373 s., ISBN 80-214-2382-X

Nakladatelství VUTIAM

Jon File, Leo Goedegebuure (eds.)
Real-Time Systems, Reflections on Higher Educations in the Czech Republic, Hungary, Poland and Slovenia
2003 – 1. vyd. – 246 s., ISBN 80-214-2384-6

Vědecké spisy Vysokého učení technického v Brně

Edice PhD Thesis

ŠIMBEROVÁ, Iveta
Využití principů marketingové koncepce úplné spokojenosti zákazníka (TCS) pro rozvoj podniku
2003 – sv. 176 – 32 s., ISBN 80-214-2350-1

MYŠKOVÁ, Renáta

Vliv pracovní výkonnosti na efektivnost podniku
2003 – sv. 179 – 30 s., ISBN 80-214-2355-2

SLAMME, M. Azeddien

Design Space Exploration of High-Performance Digital Systems
2003 – sv. 180 – 31 s., ISBN 80-214-2361-7

TUYEN, Nguyen Van

Experimentální a teoretický výzkum vlastností plynu ze zplyňování biomasy v atmosférické fluidní vrstvě
2003 – sv. 181 – 32 s., ISBN 80-214-2362-5

BAČA, Petr

Studium složek vnitřního odporu kladné elektrody s důrazem na identifikaci procesů způsobujících předčasnou ztrátu kapacity olověných akumulátorů
2003 – sv. 182 – 28 s., ISBN 80-214-2363-3

SLAVÍČEK, Pavel

Určování vybraných termofyzikálních vlastností roztavených fluoridových solí, zejména kyselého fluoridu draselného – KHF₂
2003 – sv. 183 – 28 s., ISBN 80-214-2364-1

POSPÍŠIL, Jiří

Řešení rozptylu emisí produkovaných automobilů v městské zástavbě
2003 – sv. 184 – 26 s., ISBN 80-214-2385-4

RÁBEK, Vlastimil

Optické metody detekce nezřetelných stop na vozovce při znalecké analýze silničních nehod
2003 – sv. 185 – 26 s., ISBN 80-214-2386-2

JEBÁČEK, Ivo

Letová pevnostní měření
2003 – sv. 186 – 31 s., ISBN 80-214-2387-0

Edice Habilitační a inaugurační spisy

SCHWARZ, Josef
Bayesovské evoluční algoritmy s aplikací v úlohách dekompozice a alokace
2003 – sv. 110 – 32 s., ISBN 80-214-2389-7

TUZA, Karel

Soubor významných realizovaných inženýrských, architektonických děl
2003 – sv. 111 – 32 s., ISBN 80-214-2390-0

Summary:

(p. 4)

The conference was held from 14th to 16th May 2003 as one of the two European conferences held by EUCEN (European University Continuing Education Network) every year. This one was referred to as a spring conference, which means that it had a fixed theme and, more or less, agenda. The theme was „Accreditation of the lifelong programmes and courses“.

(p. 23)

In the past, the BUT Faculty of Mechani-

cal Engineering educated a number of specialists in heat exploitation, who now work both in domestic and foreign companies. Some of them are returning to the faculty to enhance their qualification. Among them is Ing. Nguyen Van Tuyen from Hochimin City University of Technology in Vietnam.

(p. 29)

The world's cultural heritage is part of the collective memory of mankind. This memory is a set of cultural monuments

that express each country's identity. A good management of this cultural heritage should concentrate on its salvage with understanding for its compatible and sustainable development. Initiatives launched on behalf of the cultural heritage should be meticulously planned since they are implemented for unrenovable resources and development sector, which as yet has not been fully consolidated.

Majáles 2003

Oslavy Majálesu měly letos na VUT v Brně poprvé trvat dva dny. Úvodní programový den však značně zredukovala nepřízeň počasí, a jeho venkovní část musela být proto dokonce zcela zrušena. Tradiční setkání masek na náměstí Svobody a jejich následný průvod městem do kampusu Pod Palackého vrchem ještě vytrvalému dešti unikly, ale večerní volba královny a krále Majálesu se již musela odbývat pod střechou sálu kina Magnet. Naštěstí se druhý den počasí umoudřilo, a studenti si tak mohli svůj svátek náležitě užít. Na pódiu se vystřídalo během odpoledne a večera několik amatérských studentských kapel, připravena byla řada soutěží i několik divadelních představení v sále kina. Jedním z vrcholů druhého dne letošního Majálesu byl i happening s pokusem o překonání rekordu v počtu lidí, kterým se podaří vměstnat do starého autobusu značky Karosa. Nakonec se podařilo vecpat do vozidla hromadné dopravy 237 lidí a rekord (doposud 116 v autobusu Ikarus) tak padl. Bohužel nápor nevydrželo zadní okno autobusu Dopravního podniku města Brna, které se vysypalo. Zábava několika stovek studentů brněnské techniky se protáhla až dlouho do noci.

(mau, foto Michaela Dvořáková)

KRÁSNÉ STROJE

KRÁSNÉ STROJE
DESIGN FSI VUT
VÝSTAVA
13. 5.—29. 6. 2003
DESIGN CENTRUM ČR
RADNICKÁ 2, BRNO
DENNĚ 10—18 H
VSTUP ZDARMA

KRÁSNÉ
STROJE
DESIGN
FSI VUT

Kam jdou
všichni?

Na výstavu
studentů designu!

Pořádají
Fakulta strojního inženýrství,
Vysoké učení technické v Brně,
Design centrum České republiky
a Sdružení Bienále Brno.
Brno - hlavní město
grafického designu č. 26
S podporou města Brna.
V doprovodném programu
po celou dobu výstavy
studentské workshopy
a každé úterý v 16:30
přednášky
o designu
a s designéry.